

[illegible]

SZÍNES ANGOLÓRÁK KICSIKKEL

Feladatgyűjtemény a 10 év alatti nyelvtanulók
nyelvelsajátításának támogatásáért

Szerkesztette
Bakti Mária – Szarvas Júlia

Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó
Szeged, 2021

A feladatok összeállítói
Gáborné Márki-Zay Teodóra

Héger Anita

Lénárt Katalin

Szarvas Júlia

Tóth Alexandra

Tóth Margit

Tóth Orsolya

A feladatok a pedagógusok napi gyakorlatában kipróbált, kedvelt, hasznos játékok és tevékenységek. A feladatleírások eredeti szellemi alkotások, de – mivel nincs új a nap alatt – előfordulhat, hogy egymástól hallott, továbbképzéseken látott vagy különböző gyűjteményes helyeken olvasott ötletek inspirálták a szerzőket, illetve vannak pedagógusok, akik ezek közül néhányat kisebb-nagyobb variációkkal már ismernek és használnak.

Kiadó:

Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó

<http://www.jgyfk.hu/kiado/>

Felelős kiadó: *Forró Lajos*

Technikai szerkesztő, borítóterv: *Veres Ildikó*

ISBN 978-615-5946-30-1

© Szerzők, 2021

Szerkesztés © Szerkesztők, 2021

© Juhász Gyula Felsőoktatási Kiadó, 2021

TARTALOM

<i>Előszó</i>	5
---------------------	---

I. A 10 ÉV ALATTI GYERMEKEK NYELVTANÍTÁSÁNAK ÉPÍTŐKÖVEI

Bevezető tanulmány (Szarvas Júlia – Bakti Mária)	6
Bevezetés: szemléleti és módszertani váltás	6
I.1. A nyelvelsajátítás természete és a tevékenységbe ágyazott idegennyelv-fejlesztés	7
I.2. A holisztikus megközelítés: nem angolt tanítunk, hanem gyereket fejlesztünk	8
I.3. Nyelvelsajátítás és a képességfejlesztés: az iskolaelőkészítés és az iskolai bevétel támogatása a nyelvről	9
I.3.1. Képességfejlesztés az idegen nyelvi órákon: a nyelvtanári kompetenciák kibővítésének szükségessége	9
I.3.2. A mozgásfejlesztés szükségessége	10
I.3.3. A ritmusérzék fejlesztésének jótékony hatásai	10
I.4. Tartalom és nyelv integrálása a nyelvelsajátítás szolgálatában	11
I.5. Drámapedagógia a nyelvelsajátítás támogatására	12
Összegzés	12
Felhasznált irodalom	12

II. FELADATGYŰJTEMÉNY

II.1. Általános képességfejlesztés az angolórán	14
II.1.1. Koncentráció, megfigyelés, memória	14
1. Shake It, Shake It! (Tóth Margit)	14
2. On, In, Under, By – Where is My Lego? (Tóth Margit)	16
3. Who Do You See? (Tóth Margit)	18
4. Flyswatter Game (Tóth Alexandra)	20
5. What is Different? (Tóth Orsolya)	21
6. Treasure Map (Tóth Alexandra)	22
7. Pass the Bomb (Tóth Alexandra)	24
II.1.2. Nagymozgások	25
1. Row your boat (Tóth Margit)	25
2. Get the Bananas (Lénárt Katalin)	27
3. Yummy, Scrummy! (Lénárt Katalin)	28
4. Program the Robot (Lénárt Katalin)	29
5. Flashcard Twister (Tóth Alexandra)	31

6. Draw the letter (Tóth Orsolya)	32
7. Where am I? (Tóth Alexandra)	33
8. Cross the Bridge (Tóth Alexandra)	34
II.2. Tantárgyhoz (fejlesztési területhez) köthető képességfejlesztés az angolórán ...	36
II.2.1. Alkotás (rajz, technika)	36
1. Mr. Kitten? (Tóth Margit)	36
2. Fingerprint Christmas Lights (Tóth Margit)	38
3. Hedgehog Craft (Gáborné Márki-Zay Teodóra)	40
4. Beads and Colours (Héger Anita)	42
5. Let's Draw a Clown (Tóth Alexandra)	44
II.2.2. Ének-zene	46
1. Rain on the Green Grass (Rhythm and Beat) (Szarvas Júlia)	46
2. Pass the cup (Tóth Alexandra)	48
3. Are You Sleeping? (Frère Jacques) (Szarvas Júlia)	50
4. Musical Note Jumping (Szarvas Júlia)	51
II.2.3. Környezetismeret	53
1. Rainbow on Paper Experiment (Tóth Margit)	53
2. Dress for the Season (Szarvas Júlia)	55
3. Our Calendar (Szarvas Júlia)	56
4. Parts of a Flower (Tóth Alexandra)	58
II.2.4. Matematika	59
1. Number Hunt (Szarvas Júlia)	59
2. Line Up (Szarvas Júlia)	61
3. I've Got More (Szarvas Júlia)	62
4. How Many Are We? (Szarvas Júlia)	63
5. Birthday Cake Slices (Szarvas Júlia)	65
II.3. Komplex fejlesztés drámajátékokkal	67
1. What's in my box? (Héger Anita)	67
2. One and Then a... (Szarvas Júlia)	69
3. Trade Places If... (Szarvas Júlia)	70
4. Where is She/He? (Tóth Orsolya)	72
5. Statue Game (Héger Anita)	73
6. Tableaux in My Everyday Life (Szarvas Júlia)	75
7. We are Shooting... a Movie Scene (Szarvas Júlia)	77
<i>A feladatok összeállítói</i>	<i>79</i>

ELŐSZÓ

Kedves Nyelvtanár Kollégák!

Egy nagy lelkesedéssel és együttműködéssel összeállított feladatgyűjteményt találnak az internetes felületen. Feladatgyűjteményünk célja, hogy kipróbált, jól alkalmazható feladatokkal segítse az óvodai és alsó tagozatos angol nyelvi fejlesztést.

Napjainkban a korai nyelvi fejlesztés egyre népszerűbb, szülői igényekre reagálva egyre több óvodában és általános iskola alsó tagozatán elérhető az angol mint idegen nyelv. Az igényekkel összhangban növekszik a fiatal korosztályt megcélzó tankönyvek és tanítási segédletek száma is: gazdag kínálatból válogathat a nyelvtanár már a legkisebbek tanítása esetén is.

A jelen kiadvány több tekintetben is kitűnik a hasonló feladatgyűjtemények közül. Egyrészt egy régióhoz és intézményhez köthető: az SZTE JGYPK Modern Nyelvek és Kultúrák Tanszékének oktatói szerkesztették, a feladatokat pedig a Juhász Gyula Gyakorló Általános Iskola és más szegedi általános iskolák, illetve óvodák pedagógusai állították össze számunkra, tehát a kötet a szegedi jó gyakorlatokat foglalja össze. A feladatgyűjteményt a korai nyelvi fejlesztés elméleti háttérét bemutató tanulmány vezeti be, amelynek célja, hogy a kötet feladatait alkalmazó pedagógusok tudatosabban állíthassák össze a feladatokat, tevékenységeket az óvodás és alsó tagozatos nyelvtanulók számára.

A feladatgyűjtemény kiemelt hangsúlyt fektet a tartalom és nyelv integrálására, azaz arra, hogy az angol nyelvi fejlesztés más területek fejlesztésével összhangban, integrálva valósuljon meg. Ezt a törekvést a feladatgyűjtemény felépítése is tükrözi. Az első részben az általános készségfejlesztéshez kapcsolódó feladatokat találunk: külön alfejezeteket szenteltünk a *Koncentráció*, *megfigyelés*, *memória* és a *Nagymozgások* témakörökhöz kapcsolódó angol nyelvi feladatoknak. A második rész a szaktárgyi tartalomhoz köthető témák és az angol nyelvi fejlesztés integrálásának lehetőségeit mutatja be: találunk feladatokat az *Alkotás*, a *zenei fejlesztés* (*Ének-zene*), a *Környezetismeret* és a *Matematika* témaköreiben. A feladatgyűjtemény harmadik része olyan feladatokat mutat be, amelyek célja a komplex (nyelvi) fejlesztés drámajátékokkal. Kiadványunk tehát azokat a kompetenciákat fejleszti az idegen nyelven keresztül, amelyek a 10 éven aluli gyermekek általános fejlődéséhez szükségesek.

Jó böngészést és színes nyelvórákat kívánunk!

A szerzők és szerkesztők

I. A 10 ÉV ALATTI GYERMEKEK NYELVTANÍTÁSÁNAK ÉPÍTŐKÖVEI

Bevezető tanulmány

Szarvas Júlia – Bakti Mária

BEVEZETÉS: SZEMLÉLETI ÉS MÓDSZERTANI VÁLTÁS

A korai (10 év alatt megkezdett) idegen nyelvi programokra az elmúlt évtizedekben egyértelműen megjelent a piaci igény, amelyet az iskolák, óvodák, nyelviskolák, magántanárok igyekeznek is kiszolgálni. A kínálat megjelenése, tehát a korai kezdés biztosítása ugyanakkor önmagában nem garancia arra, hogy a nyelvtanulási folyamat eredményes lesz. A nyelvtanári szakma ma már tudja és elfogadja, hogy a 10 év alatti gyermekek idegen nyelvi fejlesztése a korosztály életkori sajátosságaiból kifolyólag nem valósítható meg az idegennyelv-tanítás hagyományos, idősebb korosztályok számára kidolgozott jó gyakorlatával, innovációival (Copland et al. 2014).

A képezett nyelvtanárok (tehát a tanári és nem tanítói vagy óvodapedagógusi képzéssel rendelkező szakemberek) alapképzésük végére – a képzési és kimeneti követelmények tükrében (3/2019. [II. 11.] EMMI rendelet) – nem rendelkeznek olyan kompetenciákkal, amelyek az óvodások és alsó tagozatosok idegen nyelvi fejlesztésének irányítására, támogatására képessé tennék őket. Ennek ellenére a közoktatásban gyakori, hogy a 10 éven alattiak tanítását idegennyelv-szakos tanárok végzik (Nikolov 2008, Szarvas 2014). Ahhoz, hogy ezt a feladatot sikeresen lássák el, egy másik szemlélet elsajátítására és az ezt támogató módszertan ismeretére is szükségük van, mivel a korosztályra szabott tanítási módszertan következetes alkalmazása lesz a sikeres korai idegen nyelvi fejlesztés megvalósításának egyik pillére (Nikolov–Djigunovic 2011, Nguyen 2018). A módszertan alfája és omegája pedig annak a szemléletnek a megértése és elfogadása, hogy a 10 év alattiak nyelvtanítása során valójában olyan kereteket kell teremtenünk, amelyekben a nyelvsajátítási folyamatok megvalósulhatnak (Kovács 2009), miközben a gyermekek holisztikus fejlesztésére és komplex képességfejlesztésére törekszünk (363/2012. [XII. 17.] Korm. rendelet, 51/2012. [XII. 21.] EMMI rendelet).

Mivel magyarországi viszonylatban idegen nyelvi beszélőkörnyezet (a nyelvsajátítás természetes színtere) csak kivételes esetekben érhető el, az osztályteremben kell lehetőségeket biztosítanunk arra, hogy az elsajátítás valamilyen mértékben megvalósulhasson. Ennek egyik eszköze, hogy olyan feladatokat, tevékenységeket végzünk az idegennyelv-órán, amelyek magukban hordozzák a nyelvsajátítás jellegzetességeit (Kovács 2009: 35–36). A feladatok következetes és rendszeres alkalmazásával megteremthetjük a 10 év alattiak sikeres idegen nyelvi fejlesztésének egyik elemét, a megfelelő módszertani szemléletet. Tanulmányunkban rávilágítunk arra, hogy a *Színes angolórák kicsikkel* kötetben bemutatott feladatok azért tekinthetők jó gyakorlatnak a 10 év alattiak idegen nyelvi fejlesztésében, mert – amellet, hogy önmagukban is működő egységek – olyan elemeket tartalmaznak,

amelyek egységes szemlélet mentén fűzik össze a feladatokat. Bemutatjuk, hogy a tevékenységalapú nyelvi fejlesztés és a holisztikus szemlélet alkalmazása megfelelő alapot biztosíthat ehhez; az általános képesség- és készségfejlesztés a nyelvtanári munkát is támogatja; a tartalom és nyelv integrálása, valamint a drámapedagógia alkalmazása pedig jótékonyan támogatja a tanítói munkát.

I.1. A NYELVELSAJÁTÍTÁS TERMÉSZETE ÉS A TEVÉKENYSÉGBE ÁGYAZOTT IDEGENNYELV-FEJLESZTÉS

A kisgyermek és gyermek másként működnek, mint a serdülők: aktívabbak, hangosabbak, lelkesebbek, fegyelmezetlenebbek, hamarabb elkalandoznak, gyorsabban elfáradnak, közvetlenebbek, kíváncsiabbak (Curtain–Dahlberg 2016). Az idegen nyelvet tanító pedagógusnak természetesen olyan módszertani eszköztárra van szüksége, amely figyelembe veszi a gyermek ezen általános életkori sajátosságait. Emellett azonban másra is szükség van. A 6–8 éves tanulók még nem képesek az idősebb korosztálynál igazoltan működő nyelvpedagógiai eszköztár alkalmazása mellett fejlődni, amely nagyban támaszkodik az explicit tanulásra, hiszen 10 év alatt (pubertás kor előtt) az implicit tanulás dominál; az elemző gondolkodás, az elvont fogalmak megértése még kibontakozóban van, és a nyelvről való tudatos gondolkodás sem alakult ki teljes mértékben (Nikolov 2019). Ez a gyakorlat szempontjából azt jelenti, hogy 10 év alatt a gyerekek még nem – vagy nem teljes mértékben – képesek a nyelvi szerkezetek formájának felismerésére és megkülönböztetésére, használatuk szabályszerűségeinek megértésére. Ennek ellenére a gyermek természetesen képesek fejlődni egy idegen nyelv használatában, illetve képesek megtanulni azt, ha a szükség úgy hozza. A látszólagos ellentmondás feloldása igen egyszerű: 10 év alatt célzott nyelvtanulás ugyan nem – vagy csak korlátozottan – lehetséges, ám a nyelvelsajátításnak nevezett folyamat (a nyelv „felszedése”) remekül működik. (A nyelvelsajátítás és nyelvtanulás összehasonlításának összegzését ld. pl. Kovács 2009: 35–36.)

A kicsiket oktató nyelvtanároknak tehát nemcsak az óravezetés terén van különleges módszertani felkészültségre szükségük – hogy az aktív, lelkes, kíváncsi kicsiket irányítani tudják –, hanem arra is kell megoldást találniuk, hogy a nyelv elemzése, elvont fogalmak és szabályok bevezetése nélkül mutassák be és adják át az idegen nyelvet a gyermekeknek. Olyan körülményeket kell teremteniük, ahol nyelvtanulás helyett a nyelv elsajátítására van lehetőség – ahol a nyelv nem megvalósítandó célként, hanem vagy a kommunikáció eszközeként, vagy játékeszközként van jelen. Ezt a feltételt a tevékenységre épülő feladatok önmagukban hordozzák, hiszen ilyenkor a cél nem a nyelvi megnyilvánulás, hanem a részvétel, valamilyen cselekvés megvalósítása vagy végrehajtása. Amitől ez idegen nyelvi fejlesztéssé és nyelvelsajátítássá válik, az az idegen nyelvnek a gyerekek számára értelmezhető, a gyerekek világához kapcsolódó helyzetekbe ágyazott folyamatos jelenléte és (eszközként történő) használata (Nguyen 2018). Nyelvtanárként tehát ennek a biztosítása a feladatunk, módszertani kellékárunk erre a kiindulási alapra helyezkedik.

I.2. A HOLISZTIKUS MEGKÖZELÍTÉS: NEM ANGOLT TANÍTUNK, HANEM GYEREKET FEJLESZTÜNK

A gyermekek ideális fejlődésének biztosítása érdekében szükséges tisztában lennünk azzal, hogy a gyermek teljessége milyen „komponensekből” áll össze: tudnunk kell azonosítani az egyes összetevőket, hogy azokat célzottan tudjuk fejleszteni, megsegíteni, kibontakoztatni. Ugyanakkor folyamatosan emlékeztetnünk kell magunkat arra is, hogy bár ráközelítünk egy-egy részterületre – az óvodában egy fejlesztési területre, az iskolában egy műveltségi területre, esetleg kulcskompetencia-fejlesztésre vagy a nyelvórán egy idegen nyelvi fejlesztési célra –, mindig a gyermek teljességével van dolgunk.

A gyermekeket tanító nyelvtanárok egy része úgy érzi, hogy ha nem jelenik meg explicit módon valamely megfogalmazott idegen nyelvi fejlesztési területen végzett munka, akkor a nyelvóra nem volt hatékony, a nyelvi fejlesztés nem valósult meg (Nikolov 2008). Emlékeznünk kell azonban arra, hogy 10 év alatt – tehát óvodában és alsó tagozaton – elemzésre, intellektuális megértésre alapozott fejlesztés csak korlátozottan létezik, így az elemzésre, intellektuális megértésre alapozott idegen nyelvi fejlesztés sem működik: explicit módon nem tudunk tehát ismeretet tanítani, készséget fejleszteni (ld. fent: Nikolov 2019). A tanár által tervezett fejlesztés implicit módon, a tevékenységbe ágyazva bújik meg sok más párhuzamosan fejlődő készség mellett. Ennek következménye, hogy az észrevehető – de különösen a mérhető – fejlődés lassú ütemű. Ugyanakkor, ha a pedagógus arra törekszik, hogy a haladást explicit magyarázatokkal, mechanikus ismétlésekkel, erőltetett memorizálással gyorsítsa, akkor éppen olyan tevékenységeket emel be a nyelvórába (pl. szövegek hangos felolvasása, fordítás), amelyeket a gyerekek a legkevésbé kedvelnek (Nikolov 2008), így ezek a nyelvtanulási motiváció hanyatlásához vezethetnek.

Az idősebb korosztályhoz viszonyítva lassú üteműnek tűnő idegen nyelv fejlődése mellett azonban számos más készség is fejlődőben van. A gyermekek nevelése során – de a serdülők, fiatalok esetén is – mindig a holisztikus szemléletre kellene törekednünk, hiszen az ember teljességével van jelen valamennyi helyzetben. Egyrészt nem tűnnek el azok a képességek, az a tudás, azok a kompetenciák, amelyek éppen nincsenek előtérben, másrészt minél több már meglevő tudáshoz tudjuk kötni az újat, annál sikeresebb lesz a tanulás – ezt szorgalmazza a tantervi koncentráció is. Ugyanakkor a gyermek személyisége, érzelemvilága, társas kapcsolatai is folyamatosan jelen vannak – hol jobban, hol kevésbé látható vagy észrevehető módon. Bár nyelvtanárként kiemelt feladatunk az idegen nyelvi fejlesztés, valójában a gyermek teljességének fejlesztése a cél. Így még akkor is legitim módon lesznek a nyelvóra részei az olyan tevékenységek, amelyek a gyermek aktív részvételével, társakkal való együttműködésével, egymással folytatott interakción keresztül valósulnak meg, ha a nyelvi fejlesztés csak implicit módon jelenik meg. Irányelvként talán érdemes időnként kimondanunk: „nem idegen nyelvet tanítunk, hanem gyereket nevelünk”.

I.3. NYELVELSAJÁTÍTÁS ÉS A KÉPESSÉGFEJLESZTÉS: AZ ISKOLAELŐKÉSZÍTÉS ÉS AZ ISKOLAI BEVÁLÁS TÁMOGATÁSA A NYELVÓRÁN

Az óvodai és alsó tagozaton folyó nevelés egyik fontos eleme, hogy a gyerekeknek azokat a készségeit, részképességeit fejlesszük, amelyek az írásbeliség bevezetéséhez és a későbbi tudatos tanulás megalapozásához szükségesek. Ha a gyermeket holisztikusan szemléljük, látjuk, hogy a nagymozgás elmaradottsága nem pusztán a testnevelésórai ügyetlenségről, a finommotorika fejletlensége nem a girbe-gurbán rajzolt háztetőről szól. Az óvodában és az iskola alsó tagozatában ezért fordítunk kiemelt figyelmet a köznyelvben csak készség-tárgyaknak nevezett tárgyakra, azaz az énekekre, technikára, rajzra, testnevelésre, amelyek az óvodában ének-zenei nevelésként, alkotótevékenységként és mozgásos tevékenységként jelennek meg. Ezeken a foglalkozásokon a részképességek fejlesztésére juthat célzott figyelem, és közben az a szemlélet is folyamatosan jelen van, hogy a gyermekeket teljességükben kezeljük, egész lényüket figyelembe vesszük.

I.3.1. Képességfejlesztés az idegen nyelvi órákon: a nyelvtanári kompetenciák kibővítésének szükségessége

A részképességek fejlesztése azonban, amely tehát sokszor a „készségtárgyak” óráin, illetve keretein belül folyik, kihatással van az írásbeliség kialakulására, a számolási készségre, a tanulási képességek kibontakozására. Míg az óvodapedagógus „csak” képességet és részképességeket fejleszt, a tanító már ún. szaktárgyi órákat is tart, de óramegfigyelésekre épülő kutatások bizonyítják, hogy a gyermekek teljességét fejlesztő szemlélet ezeken az órákon is jelen van; akkor is, ha történetesen angolt mint idegen nyelvet tanít (ld. Inbar-Laurie-Shohamy 2009: 90). Az alsó tagozatosok nevelésének gyakorlatában a tanító sok olyan tevékenységet, játékot illeszt minden óra menetébe, amelyek valójában képességfejlesztő, és nem ismeretátadó céllal jelennek meg (ld. pl. Molnár Erika [2018] rövid, szemléletformáló összefoglalóját az iskolaelőkészítő foglalkozásokról).

Nemzetközi gyakorlat, hogy az idegen nyelvi foglalkozásokat és nyelvórákat nem feltétlenül végzett óvodapedagógus vagy tanító, hanem nyelvtanár tartja (Nikolov 2011, 2019). A tanárképzés (tehát nem tanítói vagy óvodapedagógusi képzés) kimeneti követelményei között azonban nem szerepel, hogy a 10 év alattiak fejlesztésére is felkészült legyen a képesítést megszerző tanár (ld. 3/2019. [II. 11.] EMMI rendelet). Szabadon választható kurzusok keretében ugyan megismerkedhetnek vele a hallgatók, de nem folyik átfogó, rendszeresen felépített képzés. A 10 év alattiakat tanító nyelvtanárnak tehát képeznie kell magát, hogy felismerje és fejleszteni tudja azokat a készségeket, képességeket, amelyek a gyermekek hosszú távú tanulási sikerességét alapozzák meg és/vagy támogatják. Az elmúlt pár év-tizedben folyó gyakorlatok vizsgálatával az oktatáskutatás arra jutott, hogy a 10 év alattiak idegen nyelvi fejlesztésében a tanár kulcsszerepet játszik – sokkal inkább, mint az idősebb korosztály esetén. A tanár módszertani és nyelvi felkészültségétől függ, hogy mennyi tere

van annak, hogy a gyerekeket számukra befogadható idegen nyelvi hatás érje, és mennyi lehetőséget kapnak a gyakorlásra (Nikolov 2019). A módszertani felkészültség pedig az óvoda-pedagógiai és tanítói módszertan bizonyos fokú ismeretét és alkalmazását is jelenti.

I.3.2. A mozgásfejlesztés szükségessége

Az írásbeliség előkészítése és támogatása szempontjából is fontos, ugyanakkor a nyelv- és beszédfejlődésre (anyanyelven és idegen nyelven egyaránt) is hatással van a téri tájékozódás és a (térben történő) mozgás: a mozgásért felelős agyi területek nem függetlenek a nyelvhasználattól (pl. a mozgató kéreg aktiválódik az agyban, amikor aktivitást jelentő szavakat látunk vagy olvasunk [Lafuente–Romo 2014]). A téri tájékozódáshoz közvetlen környezetünk felmérése és megismerése, valamint a testtudatosság fejlesztése is hozzátartozik, tehát hogy saját testünk hogyan helyezkedik el a bennünket körülvevő térben (a fent, lent, jobbra-balra, elől-hátul stb.). Testünk mozgásának összehangolása, a végtagok és a szem koordinációja, a keresztmozgások, az egyensúly – de a finommotorika fejlesztése is – szintén komplex módon hat a gyerekek fejlődésére. A beszéd- és nyelvfejlesztés egyik eleme a nagymozgások beindítása, magabiztossá tétele, a finommotorika pedig az írásbeliség bevezetéséhez elengedhetetlen.

Érdemes tehát olyan nyelvórai feladatokat is bevezetnünk, ahol akár nagymozgásos tevékenységet végzünk, akár a finommotorikát fejlesztő gyakorlatot adunk. A tevékenységet a pedagógus idegen nyelven kíséri, így a gyermekek számukra értelmezhető és követhető idegen nyelvi hatásnak is ki vannak téve, amely a nyelvelsajátítás lehetőségét teremti meg.

I.3.3. A ritmusérzék fejlesztésének jótékony hatásai

A ritmus nem csak a zenében jelenik meg: ritmusos tevékenységek az emberek életében a világon mindenhol megjelentek már ősidők óta. A ritmus pozitív érzelmeket vált ki, együttműködésre készítet, erősíti a társas kapcsolatok kialakulását, és mára a beszéd- és nyelvfejlesztő terápiák részévé is vált (Fuji–Wan 2014). A versek, mondókák ritmusa a természetes hétköznapi beszédritmust alakítja; a beszédritmuszavarok terápiájának is szerves részét képezi a verselés, mondókázás (ld. pl. Ványi–Róth 2008). A nyelvi képességeken túl azonban a matematikai képességekre és mozgáskultúrára is hatással van a ritmusérzék fejlesztése (Molnár 2018: 25). A ritmus egyéb hozadékaira is van már bizonyíték: ha valamilyen inger (pl. egy kép vagy egy kimondott szó) a háttérben lüktető ritmussal összhangban jelenik meg, hatékonyabban tudjuk azt megfigyelni, mintha nem lenne ott a ritmus, vagy az inger nem azzal összhangban jelenne meg (Trapp et al. 2020). A ritmus tehát támogatja a tanulás alapját jelentő észlelést, megfigyelést. Életünk nagyobb egységei is ritmusosan ismétlődnek: megjelenik a napi ritmus, a hetek ritmusa, az évszakok váltakozása – ezek felismerése, illetve kialakítása a nevelési feladatoknak is része.

A nyelvórán folytatott ritmusgyakorlatok tehát nemcsak a zenei nevelést támogatják, hanem a gyermek fejlődésének szinte minden területén hasznot hoznak. Felszínesen

szemlélve talán azt érezhetjük, hogy „ma nem sokat haladtunk angolból”, mert a ritmus-gyakorlatokkal csak két-három szó gyakorlására volt lehetőség, ezek a tevékenységek azonban más területeken is, illetve hosszabb távon hajtanak majd hasznát.

I.4. TARTALOM ÉS NYELV INTEGRÁLÁSA A NYELVELSAJÁTÍTÁS SZOLGÁLATÁBAN

A korai idegen nyelvi programok során a nyelv és tartalom integrálása is kiemelt szerepet kaphat. Az angol nyelvű szakirodalomban használt CLIL (Content and Language Integrated Learning – Tartalom és nyelv integrálása) egy régi-új oktatási megközelítést jelöl, a terminust Marsh (1994) vezette be. A tartalom és nyelv integrálása során a nevelési cél kettős: egyrészt a tantárgyi tartalomra, másrészt az idegen nyelv fejlesztésére koncentrál a pedagógus. Ennek köszönhetően a tantárgyi ismeretek, készségek fejlesztése mellett az idegen nyelvi készségfejlesztés is szerepet kap. A tartalom és nyelv integrálása során a nyelv eszközzé válik, melynek segítségével valódi feladatokat tudnak megoldani a tanulók. A tartalom és nyelv integrálásán belül a szakirodalom két nagy típust különböztet meg: a 'strong' vagy 'hard' és a 'weak' vagy 'soft' CLIL-t (Ball 2009, Bentley 2010). Az ún. erős CLIL esetében a szaktárgyi tartalmat tanítjuk idegen nyelven, míg az ún. gyenge CLIL esetében a nyelvről foglalkozunk szaktárgyi tartalommal.

Magyarországon az erős CLIL példái a két tanítási nyelvű általános iskolák. Itt – a törvényi szabályozás értelmében – a gyerekek 1–2. osztályban legalább kettő, 3–4. osztályban pedig legalább három tantárgyat az adott idegen nyelven tanulnak. A szabályozás azt is meghatározza, hogy az idegen nyelven oktatott tantárgy 1–2. osztályban az ének-zene, vizuális kultúra, testnevelés, technika és tervezés, etika vagy hit- és erkölcsstan lehet; 3–4. osztályban ez a lista a környezetismeret és a digitális kultúra tárgyakkal egészül ki. (20/2012. [VIII. 31.] EMMI rendelet). Az 1–2. osztály számára meghatározott tantárgyak éppen azok, amelyekre a köznyelv általában „készségtárgyként” utal, ami valójában azt a felismerést takarja, hogy ezek a tantárgyak azok, ahol szinte automatikusan adódik az idegen nyelv tevékenységalapú elsajátítása, a „csinálva tanulás” lehetősége. A két tanítási nyelvű iskolában az énekóra tehát nemcsak a zeneiség, a ritmus fejlesztésének színtere, hanem az idegen nyelv is kiemelt szerephez jut. A tartalom és nyelv integrálása azonban nemcsak két tanítási nyelvű programok keretein belül lehetséges, hanem a gyenge CLIL alapelveit követve ezt az idegennyelv-órákon is megtehetjük annak érdekében, hogy a 10 év alattiak idegennyelv-nyelvelsajátítási folyamatait támogassuk. Itt is megjeleníthetjük a tartalom és nyelv fejlesztésének kettős célját. Ebben az esetben az idegen nyelvi fejlesztési cél a kiindulás, de a tantervhez, nevelési tervhez kapcsolódóan a nyelvről, illetve foglalkozásba beépíthetünk tartalmi elemeket. A nyelvről megteremtődik a tevékenységalapúság, megjelenik a tantervi koncentráció, a gyermek komplex fejlesztésének lehetősége felerősödik. Beépíthetünk környezetismereti tananyagot, matematikai készségfejlesztést, megvalósíthatunk egyszerű természettudományos kísérleteket. Az ének, technika és rajz tantárgyak fejlesztési céljai az idegennyelv-óra feladataiba is beágyazhatók. A tevékenységek megvalósítását végig az idegen nyelven kísérve a nyelvelsajátítás kereteit teremtyük meg.

I.5. DRÁMAPEDAGÓGIA A NYELVELSAJÁTÍTÁS TÁMOGATÁSÁRA

A tartalom és nyelv integrálása mellett a drámapedagógia kínál még hasonlóan gazdag lehetőségeket a komplex fejlesztésre, az általános nevelési elvek megvalósítására, hiszen célja, hogy „a gyermekek kibontakoztathassák a bennük rejlő lehetőségeket, hogy személyiségük saját maguk legjobb változatává alakuljon, hogy megtalálják helyüket és képesek legyenek betölteni szerepeiket a világban” (Szarvas 2018: 52). Ha az iskola vagy óvoda programjában nincs is átfogó drámapedagógia képzés, drámás feladatokat a nyelvtanár is bevezethet és alkalmazhat rendszeresen és módszeresen.

A szerepjátékok, irányított rögtönzések sok nyelvtanár repertoárjában szerepelnek. A drámapedagógia azonban ennél jóval többet kínál: az érzékelést, koncentrációt, memóriát, beszédkészséget fejlesztő játékok, a kapcsolatteremtő és -fenntartó játékok, az interakciós és fantáziajátékok mind-mind a drámapedagógia gyakorlatába tartoznak. (A drámajátékok egy lehetséges osztályozását ld. Kaposi 1995: 8.) Valahányszor a környező világot figyeljük meg, különböző érzékszerveinket vonjuk a megismerési folyamatokba, elképzelünk egy-egy helyzetet, „mögé látunk egy tárgynak” stb., valójában a drámapedagógia eszköztárát vonjuk be az idegen nyelvi fejlesztésbe.

ÖSSZEGZÉS

A 10 év alattiak idegen nyelvi fejlesztését bemutató tanulmányunk a korai programok sikerességének egyik elemét, az alkalmazott módszertant mutatta be részletesen. Azt a szemléletet tártuk az olvasó elé, hogy a nyelvtanítás hagyományos (és idősebb korosztályok esetén sikeresen) alkalmazott gyakorlata helyett a nyelvelsajátítás kereteinek megteremtését kell megcéloznunk. Ez magában hordozza a gyermekek nevelésének holisztikus megközelítését, amelynek eredményeként azzal a hozzáállással foglalkozunk a tanulókkal, hogy nem az adott idegen nyelven akarjuk megtanítani őket, hanem a teljességük kibontakoztatásában igyekszünk segítségükre lenni. Ez természetesen nem az idegen nyelvi fejlesztés elvetésével valósul meg, hanem azon a megértésen keresztül, hogy a tantárgyi határokon átnyúló komplex képességfejlesztés minden terület fejlődése szempontjából gyümölcsöző lesz.

A nyelvelsajátítás lehetőségének megteremtésére a tevékenységalapú feladatok kiemelten alkalmasak, hiszen ilyenkor a nyelvet eszközként használva implicit módon tanulhatnak a gyermekek. A tevékenységalapúság pedig a tartalom és nyelv integrált tanulásával, illetve a drámapedagógia módszereivel hatékonyan valósítható meg.

Felhasznált irodalom

- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról.
- 3/2019. (II. 11.) EMMI rendelet A tanári felkészítés közös követelményeiről és az egyes tanárszakok képzési és kimeneti követelményeiről.

- 363/2012. (XII. 17.) Korm. rendelet az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról.
- 51/2012. (XII. 21.) EMMI rendelet a kerettantervek kiadásának és jóváhagyásának rendjéről, 1. melléklet.
- Ball, P. (2009). Does CLIL work? In Hill, D. – Alan, P. (eds.). *The Best of Both Worlds? International Perspectives on CLIL*. Norwich: Norwich Institute for Language Education, 32–43.
- Bentley, K. (2010). *The TKT Course: CLIL Module*. Cambridge University Press, Cambridge.
- Copland, F. – Garton, S. – Burns, A. (2014). Challenges in teaching English to young learners: global perspectives and local realities. *TESOL Quarterly* 48, no. 4: 738–62. DOI:10.1002/tesq.148.
- Curtain, H. A. – Dahlberg, C. A. (2016). *Languages and learners: making the match: world language instruction in K-8 classrooms and beyond*. Fifth Edition. Boston: Pearson Education.
- Inbar-Laurie, O. – Shohamy, E. (2009). Assessing young language learners: what is the construct? In Nikolov, M. (ed.). *The age factor and early language learning*. Berlin – New York: Mouton de Gruyter, 83–98.
- Kaposi László (1995). Mit kell ismernie és mit kell tudnia a dármatanárnak? In Kaposi László (szerk.). *Drámapedagógiai olvasókönyv*. Budapest: Magyar Drámapedagógiai Társaság Marczibányi Téri Művelődési Központ, 5–10.
- Kovács Judit (2009). *A gyermek és az idegen nyelv: nyelvpedagógia a tízen aluliak szolgálatában*. Budapest, Eötvös József Könyvkiadó.
- Lafuente, V. de – Romo, R. (2004). Language Abilities of Motor Cortex. *Neuron*, Volume 41, Issue 2, 2004, Pages 178–180, ISSN 0896-6273, [https://doi.org/10.1016/S0896-6273\(04\)00004-2](https://doi.org/10.1016/S0896-6273(04)00004-2).
- Marsh, D. (1994). *Bilingual Education & Content and Language Integrated Learning*. Paris: International Association for Cross-cultural Communication, Language Teaching in the Member States of the European Union (Lingua), University of Sorbonne.
- Molnár Erika (2018). Iskolára hangolás játékkal, drámajátékkal. *Módszertani Közlemények*, 58/3, 23–26.
- Nguyen, C. D. (2018). The construction of age-appropriate pedagogies for young learners of English in primary schools. *Language Learning Journal*, April 2018. DOI: 10.1080/09571736.2018.1451912.
- Nikolov M. – Mihaljevic Djigunovic J. (2019). Teaching Young Language Learners. In Gao, X. (ed.). *Second Handbook of English Language Teaching*. Springer International Handbooks of Education. Cham: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-58542-0_31-1.
- Nikolov, Marianne (2008). „Az általános iskola, az módszertan!” Alsó tagozatos angolórák empirikus vizsgálata. *Modern nyelvoktatás*, 14/1–2, 3–19.
- Szarvas Júlia (2018). A nyelvtanulás élményalapú megközelítése a drámapedagógia segítségével In Bakti M. – Csetényi K. – Juhász V. – Szarvas J. *Legyen élmény a nyelvtanulás! Élményalapú, informális, idegennyelv-tanítási módszertan*. 50–68. A módszertan az EFOP-3.2.14-17-2017-00001 pályázat támogatásával készült. https://elmenypedagogiaszedeg.files.wordpress.com/2019/09/modszertani_kezikonyv.pdf.
- Szarvas, J. (2013). Is Kindergarten English Vocational English? In Szabó, F. (ed.). *International Conference on Vocational and Adult Education. 17–19 October 2013. Conference Proceedings*. Szeged: SZTE JGYPK, 178–187.
- Trapp, S. – Havlicek, O. – Schirmer, A. et al. (2020). When the rhythm disappears and the mind keeps dancing: sustained effects of attentional entrainment. *Psychological Research* 84, 81–87. <https://doi.org/10.1007/s00426-018-0983-x>.
- Ványi Ágnes, Róth Márta (2008). *Sérülésspecifikus eszköztár beszédfigyatekos gyermekek, tanulók együttneveléséhez*. Budapest: Educatio Társadalmi Szolgáltató Közhazsnú Társaság. https://tanitonline.hu/uploads/638/eszkoz_beszedfigyatekos.pdf.

II. FELADATGYŰJTEMÉNY

II.1. ÁLTALÁNOS KÉPESSÉGFEJLESZTÉS AZ ANGOLÓRÁN

II.1.1. Koncentráció, megfigyelés, memória

1. SHAKE IT, SHAKE IT!

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: sorrendiség és utasítások követése, számok, szókincsbővítés

Egyéb fejlesztési terület: finommotorika fejlesztése, különböző anyagok megismerése tapintással, ritmushangszer készítése

Időtartam: 4–8 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközanyag: kis, zárható tárolóedények (pl. Kinder tojás belső része), legalább annyi, ahány gyerek van a csoportban (de jobb, ha mindenkinek 2 is jut), apró szemű termékek (rizs, bab, száraz kukorica stb.) vagy apró tárgyak (gombok, gyöngyök), műanyag tálkák, pár db szemkötő (pl. puha kendő vagy sál) – minden asztalhoz egy

Előkészület: eszközök előkészítése (anyagok tálkákba töltése, zárható tárolóedények kikészítése)

A feladat leírása

Ezt a feladatot az asztalnál végezzük. A gyerekek hármásával-négyesével ülnek le az asztalokhoz, hogy kényelmesen elérjenek. Az asztalokra kihelyezzük a tálkákba kiöntött különböző apró szemű anyagainkat (*rice, bean, corn, buttons, beads* stb.). Arra biztatjuk a gyerekeket, hogy nyúljanak a tálkákba, és tapogassák meg, morzsolgassák az anyagokat.

„Can you touch the corn? How does it feel? Now try the beans.”

Ezután kitalálást játszunk. Minden asztalnál az egyik gyermek szemét bekötjük, ő fogja kitalálni, hogy milyen anyagot érint éppen a keze. A többiek fogják a tálkát eléje helyezni az asztalon, illetve a keze irányításával segíteni neki, hogy bele tudjon nyúlni a tálkába. Csendben felmutatunk egy anyagot a csoportnak, akik az adott anyagot tartalmazó tálkát a bekötött szemű gyermek elé helyezik. Ezután kérdezzük meg, hogy mit érzelt, mi az.

„Stick your fingers in the bowl. Touch it, feel it. What is it?”

Ha sikerült kitalálni, jöhet a következő anyag. Két-három kör után cserélünk: másik gyerek szemét kötjük be. A következő lépésben elővesszük a kis zárható tárolókat, mindenki kap egyet. Kinyitjuk-becsukjuk őket egy párszor.

„It’s a container. You can open and close it. Can your ty it? Take a conatiner and open it. And close it again. Try it once more.”

Ekkor elmondjuk, hogy a tárolókat meg fogjuk tölteni, hogy csörgőt (*shaker*) készítsünk. Mindenki kiválaszthatja, hogy mit tölt bele, de pontosan 10 szemet kell kiszámolni és belerakni a tárolóba.

„Let’s fill our containers. What do you want to put in yours? Choose one bowl. Now take out 10 little pieces, and then put them in the container.”

Együtt számolunk, és beletesszük a tárolóba a szemeket. Ezután becsukjuk a tárolókat. (Ellenőrizzük, mindenkié be van-e zárva, különben sokat kell majd takarítani.) Amikor elkészültek a gyerekek, elkezdjük együtt rázni a csörgőket, és szabadon játszunk velük egy kicsit.

Variáció

A feladat folytatásaként kérhetjük arra a gyerekeket, hogy találjanak olyan párt maguknak, akikkel egyformán szól a csörgőjük (tehát ugyanazzal az anyaggal van töltve). Erre különböző ritmusgyakorlatokat építhetünk.

2. ON, IN, UNDER, BY – WHERE IS MY LEGO?

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: irányok és elöljárószavak, „Where is it?” kérdés gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: finommotorika és a közeli térbeli tájékozódás, eszközös fejlesztés

Időtartam: 3–4 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagycsoport – 2. osztály)

Eszközigény: egy pohár és egy kis legófigura gyermekenként

Előkészület: eszközök előkészítése

A feladat leírása

A feladat az *On, in, under, by* című angol dalra épül. A szöveg:

*On, in, under, by
On, in, under, by
On, in, under, by
Where is the spider?*

A dallam: a *Bingo* dal refrénjének (*B-I-N-G-O, B-I-N-G-O, B-I-N-G-O and Bingo was his name*) dallama.

A „Where is the spider?” helyett „Where is my finger?”-t éneklünk, és jobb kezünk mutatóujját a bal kezünk összezárt ökléhez viszonyítva mutatjuk be az elöljárószavak jelentését.

On

In

Under

By

Miután megtanultuk a dalt, és az azt kísérő gesztusokkal játszottunk kicsit, jöhet a *Where's my Lego?* játék.

A gyerekek kapnak egy-egy poharat és legódarabot vagy -figurát, amelyet maguk elé tesznek az asztalra. Közösén elhelyezzük a legót a pohár viszonylatában (rá, bele, alá és mellé) – ezt ismétlésekkel együtt megtanuljuk. Ezután a dalt gesztusokkal énekeljük,

utolsó sorként a „*Where is my Lego?*”-t énekeljük. Ekkor a pedagógus gesztussal mutatja valamelyik előjárószt, a gyerekeknek pedig annak megfelelően kell a legódarabot elhelyezni a felfordított pohárra, a pohár belsejébe, a pohár alá vagy mellé. El is mondjuk közösen, hova került a legó: „*Yes, it's in the cup.*”

Ha ez már megy, akkor valamelyik gyerek lesz a játékmester, és a dal utolsó sora után ő mutatja gesztussal, hogy hová kell rakni a legót.

Variáció

Visszatérő játékként alkalmazva, a pohár és legódarab helyett keressünk tárgyakat a teremben, amelyekkel így játszhatunk: dobozba, kosárba, tornazsákba, kislábasba stb. helyezhetünk kisautót, krétát, gyöngyöt, plüss macit stb. „*On, in, under, by, / Where is my toy car?*” stb.

3. WHO DO YOU SEE?

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: kérdő mondat gyakorlása, állatok, színek neveinek összekapcsolása

Egyéb fejlesztési terület: vizuális észlelés, megfigyelés fejlesztése

Időtartam: 15–20 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközanyag: színes állatképek (legalább annyi, ahány gyerek van a csoportban), ingyenesen letölthető hívóképeket (*flashcards*) sok gyűjteményes honlapon találunk

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

(A képeken szereplő állatokat már korábbi foglalkozások alkalmával bevezetjük, itt az ismétlés, megerősítés, gyakorlás a cél.)

A gyerekekkel körbeüljük a játszószőnyeget, az állatos képeket a kör közepén szétszórta (egymást nem fedve) elhelyezzük. A pedagógus kezdi a tevékenységet azzal, hogy megnevezi, kit lát, és megkéri a gyerekeket, hogy a szemükkel keressék meg az állatot:

„I see a pink flamingo looking at me. Can you see it too? Where is it?”

Aki elsőként észreveszi, hol van az adott állat, megkapja a képet. A pedagógus most ehhez a gyerekekhez fordul, és megkérdezi:

„Pink Flamingo, Pink Flamingo, who do you see?”

Most a flamingót tartó gyermek nevez meg egy állatot a kör közepén levő képek közül, és a társaknak kell megkeresni.

„I see a grey kitten looking at me.”

Nem baj, ha csak a „grey kitten” vagy az „I see a grey kitten” sikerül. A pedagógus ki mondja az egész mondatot, és a csoportot arra biztatja, hogy együtt is mondjuk ki, és várjuk, hogy valaki megtalálja a szürke cicát. A játék így folytatódik, amíg minden állat sorra nem kerül. Több kört is játszhatunk.

Ha nagy egyéni különbségek vannak a csoportban, akkor a pedagógus kijelölheti, hogy ki legyen a következő képkereső kispajtás. Így biztosan mindenkinek lesz képe a játék végére. Pl.

„Can you see it too, Zéti? Where is the grey kitten?”

Megjegyzés: A feladatötletet Eric Carle *Brown Bear, Brown Bear, What Do You See?* című képeskönyve inspirálta. (A feladat bármilyen állatképekkel játszható, nem feltétlenül kell a mesekönyv szereplőit használnunk.) Eric Carle képeskönyvének szövege:

*Brown bear, brown bear, what do you see?
I see a red bird looking at me.*

*Red bird, red bird, what do you see?
I see a yellow duck looking at me.*

*Yellow duck, yellow duck, what do you see?
I see a green frog looking at me.*

*Green frog, green frog, what do you see?
I see a blue horse looking at me.*

*Blue horse, blue horse, what do you see?
I see a purple cat looking at me.*

*Purple cat, purple cat, what do you see?
I see a white dog looking at me.*

*White dog, white dog, what do you see?
I see a black sheep looking at me.*

*Black sheep, black sheep, what do you see?
I see a monkey looking at me.*

*Monkey, monkey, what do you see?
I see the children looking at me.*

4. FLYSWATTER GAME

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: auditív és vizuális észlelés- és figyelemfejlesztés

Időtartam: 5–10 perc

Korcsoport: 5–10 év (nagy csoport – 4. osztály)

Eszközanyag: 8–10 db (laminált) színes kép (sok játékhoz újra és újra használhatók),
2 db műanyag légycsapó

Előkészület: a táblára össze-vissza felragasztjuk a képeket ábrázoló kártyákat

A feladat leírása

Két csapatot állítunk össze a gyerekekből. Mindkét csapat felsorakozik egyes sorban a táblával szemben. A két első csapattagnak adunk egy-egy légycsapót.

A táblára előzetesen felhelyezzük a képeket ábrázoló kártyákat. A játékmester (általában a pedagógus) kimondja a szót, amelynek a képét minél gyorsabban meg kell találni a táblán, odafutni/odalépni és rácsapni a légycsapóval. Annak a játékosnak a csapata kap pontot, akinek ez hamarabb sikerül, tehát aki elsőként csap a helyes megfejtésre a táblán. Az a csapat nyer, amelyik a játék végére a legtöbb pontot szerzi.

Variációk

1. Kisebbekkel játszhatjuk egyéni versenyként is, ekkor egy körbe tesszük le a képeket a földre, a játékosok a körön belül várják a szót, amelyet meg kell találniuk, és akár 3–4 játékos is játszhat egyszerre, ha van elég hely és légycsapó hozzá.
2. Nagyobbakkal szókérdőket is használhatunk, vagy szavakat is írhatunk a táblára. Ekkor akár definíciókat is mondhatunk angolul, amiből ki kell találni, melyik táblára írt vagy ragasztott szóról van szó.
3. Nagyobbakkal, akik már tudnak számítani műveleteket fejben végezni, akár az összeadást, kivonást, szorzást, osztást is gyakoroltathatjuk angolul ezzel a játékkal. Az eredményeket írjuk (vagy ragasztjuk) a táblára és a műveletet mondjuk.

5. WHAT IS DIFFERENT?

(Tóth Orsolya)

Nyelvi fejlesztés fókusz: az angol ábécé betűinek gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: koncentráció, megfigyelőkészség fejlesztése, együttműködés fejlesztése

Időtartam: 5–10 perc (attól függően, hogy hány kört játszunk)

Korcsoport: 8–9 évesek (2–3. osztály)

Eszközигény: az angol ábécé betűi kártyákon vagy A5-ös lapokon (Készíthetünk magunk is, de sok féle ingyenes nyomtatható ábécés kártyát találhatunk, pl. itt: <https://www.thesprucecrafts.com/free-printable-alphabet-flash-cards-1356957> – képpel, kép nélkül.)

Előkészület: ha kisebb kártyákkal játszunk, akkor a padokról el kell pakoltatni a gyerekek felszerelését, hogy legyen hely kirakni az ábécét. Ha A5-ös lapokkal, akkor a padlóra is rakhatjuk a betűket, ha ott több hely van.

A feladat leírása

A játék az angol ábécére épül. Az ábécé dal számos változata megtalálható. Az első egy hagyományos verzió: <https://www.youtube.com/watch?v=B5csN8gQY4E>. A második divatosabb, dinamikusabb változat, amiben nem csak az ábécé hallható: <https://www.youtube.com/watch?v=SWvBAQf7v8g>. A játék elején átismételjük az ábécét a dal segítségével, majd elmondjuk közösen.

A pedagógus összekeverve leteszi a betűkártyákat. A gyerekeknek közösen sorba kell azokat tenni. Ha készen vannak, a dal segítségével ellenőrizzük a sorrendet.

Ezután megkérjük őket, hogy csukják be a szemüket, és vegyünk el 2–3 betűkártyát. Tapsra kinyithatják a szemüket, és megkérdezzük tőlük, hogy melyik betű hiányzik. (Ismételjük néhányszor.)

Amíg a gyerekek ismét becsukják a szemüket, cseréljünk fel két betűt. Tapsra mindenkinek kinyithatja a szemét, és meg kell találni, melyik két betű cserélt helyet. (Ismételjük néhányszor.)

Variációk

A játékot megcsinálhatjuk két csoportban versenyszerűen is. Ebben az esetben két pakli betűkártyára van szükség.

1. Melyik csapat teszi jó sorrendbe a betűket rövidebb idő alatt?
2. A csapatok kijelölt tagja vesz el és cserél ki betűket a másik csapat kártyáiból. Az ő feladványukat kell kitalálni.

6. TREASURE MAP

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusza: szókincs gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: megfigyelés, figyelem és memória fejlesztése, (sorrendiség fejlesztése)

Időtartam: 5–10 perc

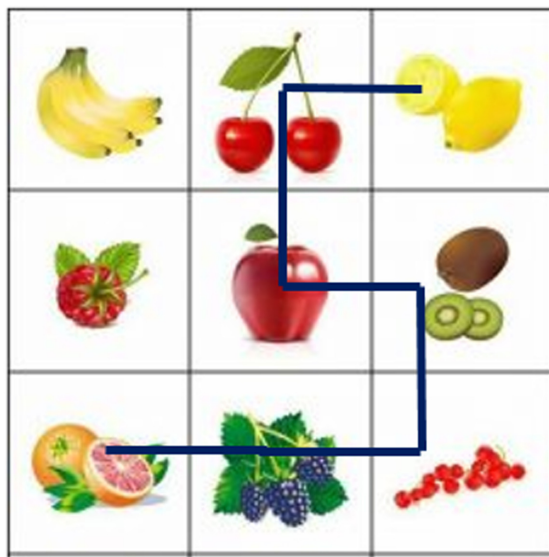
Korcsoport: 7–10 év (1–4. osztály)

Eszközigény: 9 db földre rakható (laminált) színes kép (újra használhatók)

Előkészület: előre megállapítjuk az útvonalat, ami a „kincshez” vezet

A feladat leírása

Letesszük a földre a 9 db laminált kártyát 3×3 -as rács alakzatban, ez lesz a kincses térképünk. Az egyik oldalon (a képekkel szemben) állnak a gyerekek; ez az egyik part, ahonnan át kell jutni a másik partra a kincshez. A másik parton a kincs mellett a pedagógus áll, kezében a kincses térkép megfigyelti útvonalával, amely tulajdonképpen a földre lehelyezett képek általa előzetesen kijelölt sorrendje.

A feladat célja, hogy a gyerekek átjussanak a „kincses térkép” másik oldalára, a „kincshez”. Ezt úgy tudják megtenni, hogy a megfelelő sorrendben mondják ki a képeken látható ábrák angol megfelelőjét.

Az első próbálkozó rálép a földre fektetett képek közül valamelyik általa választott képre, és kimondja annak angol megfelelőjét (pl. *lemon*). Ha a pedagógus előre megállapított sorrendjében valóban ez az első, akkor a játékos megpróbálhat továbblépni. Ismét kiszemel egy képet, miközben azt is megnevezi angolul (pl. *strawberry*). Ha a kincses térkép útvonalán is ez a következő kép, akkor mehet tovább. (Ilyenkor megerősíthetjük: „*Yes, that’s correct.*”) Ha nem („*No, that’s not the next step*”), akkor visszalép a helyére, és másik játékos próbálkozhat kitalálni a megfelelő sorrendet, hogy eljusson a kincshez a túlpartra. (Ha van rá lehetőség, elhelyezhetünk egy kincses ládikót ábrázoló képet mint célt a „túlparton”.)

Variáció

Idősebb korosztály esetén az a játékos, aki először átér a túlpartra a kincshez, kitalálhat egy új „útvonalat” (a szavak új sorrendjét), és átveheti a pedagógus szerepét.

7. PASS THE BOMB

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs gyakorlása, szóbeli kifejezőkészség fejlesztése

Egyéb fejlesztési terület: vizuális észlelés, figyelem- és memóriafejlesztés

Időtartam: 5–10 perc

Korcsoport: 5–10 év (nagycsoport – 4. osztály)

Eszközigeny: visszaszámláló óra (lehet online eszközön is, pl. <https://timer.onlinealarmkur.com/hu/>), mozgalmas színes képek (laminálva)

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

Körben ülünk a földön, középen egy kupac (elég akár 10 darab is) színes, mozgalmas történetet ábrázoló kártya képpel lefelé. A kártyákon lévő képek ábrázolhatnak bármit ugyanabból a témakörből (pl. különböző ruhadarabokat viselő alakok, színes virágok a természetben, különböző tájakon kirándulók, a lakás helyiségei bútorokkal stb.). Ezeket egyszerűen kell elkészíteni, utána újra és újra felhasználhatók.

A kérdés mindig ugyanaz: „*What can you see in the picture?*” A kérdés elhangzása után elindítjuk a visszaszámláló eszközünket, amelyet előtte annyi másodpercre állítunk be, amennyiről úgy véljük, megfelelő a gyerekek számára ahhoz, hogy néhányan, sorban egymás után, egy dolgot megnevezzenek a képről. Egy kör addig tart, amíg a visszaszámlálás a 0-hoz nem ér, azaz fel nem robban a bomba.

Az óra indítása után az első játékos mond egy szót, amit a hirtelen felfordított képen lát (pl. *a hat, a T-shirt, trousers, a skirt, a pair of shoes* stb.), vagy akár egész mondatot is elvárhatunk (pl. „*I can see a red coat.*”), és tapsol egyet. A taps elhangzása után a mellette ülő gyerek mond egy szót a képről. (Már elhangzott szót, mondatot természetesen nem szabad mondani.)

Így megyünk körbe, amíg az időzítő nem jelez, hogy lejárt a beállított néhány másodperc. Akinél ez megtörténik, azaz „robban a bomba”, kap egy pontot. Jöhet a következő kép, az óra indul újra. A végén a legtöbb pontot szerzett játékos a vesztes.

Variáció

Idősebb gyerekek esetében a laminált kártyákon állhat egy szótag, amellyel kezdődően szavakat kell mondaniuk, míg nem „robban a bomba”. (Ha van *Tick-Tack-Bumm* elnevezésű társasjátékunk, akkor az abban található képek és játékbomba is használható, erre a társasjátékra utal a tevékenység címe.)

II.1.2. Nagymozgások

1. ROW YOUR BOAT

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: beszédfejlesztés énekléssel, állathangok és állatnevek gyakorlása, járművek nevei, melléknevek gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: nagymozgásos tevékenységek fejlesztése, ritmusérzék fejlesztése az összehangolt mozgás során

Időtartam: 4–7 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközigény: nincs

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

A feladat a klasszikus angol gyermekdal, a *Row, Row, Row Your Boat* szövegére épül. A csoport előzetes tudása alapján lehet egy vagy akár több versszakkal is énekelni, játszani, illetve a témáinkhoz igazítva akár új versszakkal bővíteni.

A gyerekeket megkérjük, hogy először válasszanak párt maguknak. Ha nehézségbe ütközünk, vagy páratlanul vannak, a pedagógus is örömmel beszáll a játékba. A párok egymással szemben törökülésben leülnek, és megfogják egymás kezét. Így kezdjük el lassan a mondókát, mintha csónakban eveznénk. Nagyon kell figyelni, hogy a párok ne rángassák durván egymást, mert akkor felborul a csónak! Először lassan kezdjük el, még nem is kell énekelni, hogy a ritmus és a szavak bemásszanak a fülükbe. Többszöri ismétlés után mehet egyre gyorsabban.

Variáció

Ha állatokról tanulunk, állatnevekkel és állathangokkal is eljátszhatjuk (ld. *Állatos verziók* lent). Ilyenkor lehet egy önkéntest kijelölni az állat bemutatására, és ha odaér épp a csónakunkhoz, a mi párosunk utánozhatja azt az állathangot.

Más járműveket is lehet kitalálni, és elmutogathatjuk, hogy épp azzal utazunk: a párok talpukat összetéve kerékpározhatnak, vagy szállhatnak az égen, mint a repülő.

A dal szövege és verziói

*Row, row, row your boat
Gently down the stream.
Merrily, merrily, merrily, merrily,
Life is but a dream!*

Állatos verziók

*Row, row, row your boat
gently down the stream
if you see a crocodile
don't forget to scream! (scream) [Itt kiáltunk, mert jön a krokodil.]*

*Row, row, row your boat
Gently down the shore
But if you see a lion
Don't forget to roar! (roar) [Itt az oroszlánt utánozzuk.]*

*Row, row, row your boat
Gently down the lake
But if you see a little snake
Don't forget to shake! (shake body) [Itt megremegünk.]*

*Flap, flap, flap your wings,
flap them up so high,
merrily, merrily, merrily, merrily,
fly them to the sky – wheee!*

Járműves verziók

*Ride, ride, ride your bike,
gently up the hill,
merrily, merrily, merrily, merrily,
we won't take a spill – whoops! [Összetett talpakkal kerékpározunk.]*

*Fly, fly, fly your kite,
way up in the sky,
whoosh, whoosh, whoosh, whoosh,
fly them very high. [Utánozzuk a papírsárkány mozgását, körben repülünk,
és megpróbálunk magasra nyúlni.]*

2. GET THE BANANAS

(Lénárt Katalin)

Nyelvi fejlesztés fókusz: dzsungelben élő állatok nevének gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: nagymozgások (egyensúlyérzék fejlesztése, szem-láb koordináció), akarat tényezők fejlesztése

Időtartam: 10 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközanyag: krepp-papírból készített, csoportszoba hosszúságú lián, melyre 30 cm-ként egy csomót kötünk, műanyag dzsungelállatok vagy azok kinyomtatott képei, majom fejpánt, műanyag vagy plüss banán, krokodil fejpánt

Előkészület: a csoportszoba hosszában tekerjük le a papírgurigáról a krepp-papír liánt, és a csomók mellé helyezzük el az állatokat

A feladat leírása

Válasszunk ki egy kismajmot, aki meg szeretné szerezni a banánt. Ehhez azonban végig kell mennie a liánon, és az úton köszönnie kell mindegyik állatnak, akivel találkozik: „Hello, Tiger!” (Arra is figyelnie kell, hogy ne essen le a liánról, tehát egyensúlyoznia kell a lián vonala mentén.) Válasszunk ki egy krokodilt is, aki – ha a kismajom nem tud köszönni egy állatnak – megharapdálja a majom bokáját. Ha a krokodil megharapta a majmocskát, akkor annak előlről kell kezdeni a mászást. Ha a kismajom köszönt minden állatnak, akkor ezzel végigment a liánon, és megeheti a banánt.

Variáció

A liánt szöveget bezáróan félbehajtogatjuk, hogy egyszerre két majmocskát is mászhasson rajta, és a csúcshoz tesszük a banánt. Az a majom nyer, aki hamarabb köszön minden állatnak, és elér a banánig.

3. YUMMY, SCRUMMY!

(Lénárt Katalin)

Nyelvi fejlesztés fókusz: ételek, italok nevének gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: nagymozgás (fogócska), térbeli tájékozódás fejlesztése, megfigyelés (képkeresés)

Időtartam: 10 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközигény: ételek, italok és 5 db béka kinyomtatott képe azonos méretben, kartonból készült nagyméretű légy

Előkészület: keverjük össze a képeket (a békaképeket az ételek, italok közé rejtve), és lefordítva helyezzük el a padlóra

A feladat leírása

A gyerekek körben ülnek. Az összekevert képeket lefordítva a kör közepére helyezzük. A gyerekek egymás után egyesével reptetik a legyet. Amint a kis légy rárepül egy képre, felfordítják azt. Ha étel vagy ital látható rajta, azt mondják, „*Yummy, scrummy!*”, és megnevezik az ételt vagy italt. Ha azonban béka képét fordítják fel, akkor kissé elváltoztatott hangon azt mondják, hogy „*Yummy, scrummy, a fly!*”.

Megjegyzés: A játék Paul Harrison és Berlinda Worsley *Yummy Scrummy* (<https://www.youtube.com/watch?v=xVOkSRQUfiQ>) könyve alapján készült, de felhasználható más ételek és italok gyakorlására is.

Variációk

1. Ebben a változatban nem kartonból készült papírt reptetünk, hanem a gyerekek maguk lesznek a legyek, és választunk egy békát. A legyek „körberepülnek, és rászállnak” egy képre. Ha étel vagy ital, akkor „*Yummy, scrummy!*”-t mondanak, és megnevezik azt. Ha azonban a béka képét fordítják fel, a lesben álló „kisbéka” felugrik, hogy elkapja őket: a papírok körül fogócska indul el. Ha a béka három kör alatt elkapja a legyet, ő lehet a következő képre repülő légy, és új békát választunk.
2. Csak az ételek és italok képeit helyezzük el felfelé fordítva, szétszórva (de egymást nem fedve) a kör közepén. Választunk egy legyet, majd a pedagógus megnevez egy ételt vagy italt, amelyre rá kell szállnia a légynek. Azt kell mondania, hogy „*Yummy, scrummy!*”, és el kell ismételnie az étel vagy ital nevét. Amennyiben a helyes ételre vagy italra szállt a légy, akkor a következő gyerek jön. Ha helytelen a választás, akkor felmutatjuk a békás képet, és azt mondjuk, hogy „*Yummy, scrummy, a fly!*”.

4. PROGRAM THE ROBOT

(Lénárt Katalin)

Nyelvi fejlesztés fókusz: cselekvést kifejező igék gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: nagymozgások és testtudatosság fejlesztése, szerialitás fejlesztése

Időtartam: 10–15 perc

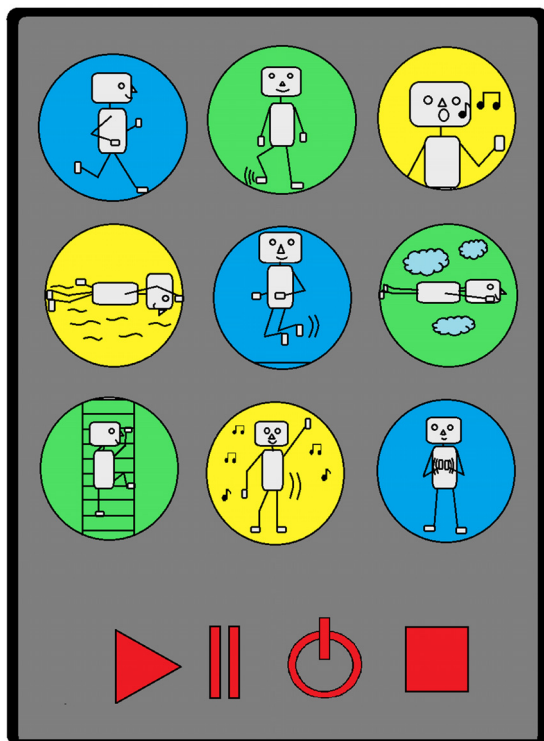
Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközigény: kartonból készített táblagép (tablet) a cselekvést kifejező ikonokkal, robotálarc

Előkészület: az eszközök elkészítése, megrajzolása

A feladat leírása

Válasszunk ki egy programozót, aki a tabletet kapja, és egy robotot, aki felveszi a robotálarcot. Gyakoroljuk a *turn on* (kapcsold be), *stop* (állítsd meg), *play* (indítsd el), *pause* (szüneteltesd) és a *turn off* (kapcsold le) kifejezéseket!

A programozó megérinti a cselekvést kifejező ikont, és hangutasítást is ad a robotnak, tehát ki is mondja az igét. A robot kivitelezi a cselekvést, míg a „*Stop!*” utasítást nem kapja. (Többedik alkalommal már játszhatunk a „*Pause / Play*” utasításokkal is, ilyenkor csak egy pillanatra áll meg a robot.) Az utasításba adott cselekvések: „*Run.*”, „*Stomp.*”, „*Sing.*”, „*Swim.*”, „*Jump.*”, „*Fly.*”, „*Climb.*”, „*Dance.*”, „*Clap.*” (Határozzuk meg előre az adható utasítások számát.) A játék végén kapcsoljuk ki a robotot a *turn off* ikon megérintésével.

Megjegyzés: A feladat a *Yes, I can!* (https://www.youtube.com/watch?v=_Ir0Mc6Qilo) dalban szereplő cselekvésekre épül, de helyettesíthető egyéb cselekvésekkel is.

Variációk

1. Egy programozót választunk, és mindenki más robot.
2. A programozó egymás után 3 utasítást ad, amelyeket a megfelelő sorrendben kell végrehajtania a robotnak.

5. FLASHCARD TWISTER

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs gyakorlása, szóbeli kifejezőkészség fejlesztése

Egyéb fejlesztési terület: vizuális észlelés fejlesztése, testtudatosság és térbeli orientáció fejlesztése

Időtartam: 5–10 perc

Korcsoport: 5–10 év (nagycsoport – 4. osztály)

Eszközигény: 8–10 db földre rakható (laminált) színes kép ugyanabból a témakörből (újra használhatók)

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

A laminált kártyákat szétszórva, egymástól nem túl messze, képpel felfelé elhelyezzük a padlón. A gyerekekkel körbeüljük őket. Kisebbek esetében átismételjük, melyik a jobb kezünk, melyik a bal lábunk stb. Ezután kiszámoló mondókéval (pl. *Eeny, meeny, miney, moe*) kiválasztjuk, ki lesz az első játékos.

Először a játékmester (a pedagógus) adja az utasítást, pl. „*Put your left hand on the red horse.*”, vagy „*Put your right foot on the yellow butterfly.*” A játékosnak végre kell hajtania az utasítást, ahogyan a hagyományos *Twister* játékban. Utána a játékmester mellett ülő gyerek mond egy utasítást, amelyet a játékos végrehajt. Addig mondjuk az utasításokat, amíg a játékos valami olyan lehetetlen testhelyzetbe nem kerül, amit már nem tud végrehajtani, vagy végrehajtás közben a földre pottyan. Ezután jöhet a következő játékos.

A témakör bármi lehet: rokonsággal kapcsolatos szókincs, gyümölcsök, ruházat, színek stb.

6. DRAW THE LETTER

(Tóth Orsolya)

Nyelvi fejlesztés fókusz: az angol ábécé betűinek gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: koncentráció, koordináció fejlesztése, térbeli nagymozgás segítségével a két agyfélteke összehangolása

Időtartam: 2–5 perc (attól függően, hogy hány kört játszunk)

Korcsoport: 7–8 évesek (1–2. osztály)

Eszközигény: nincs szükség semmilyen eszközre

Előkészület: nem szükséges (a gyerekek saját padjuk mögött állnak, annyi helyre van szükség, hogy mindkét kezükkel nagy mozdulatokat tudjanak végezni)

A feladat leírása

A pedagógus mond egy betűt az angol ábécéből, a gyerekeknek le kell azt „rajzolni” a levegőbe óriási betűvel. Először jobb kézzel, azután bal kézzel, majd a két kezet összekulcsolva egyszerre két kézzel. (A karok nyújtva, de nem feszesen.) Ezt többször megismételhetjük.

Variációk

1. A pedagógus „lerajzol” egy betűt a levegőbe, a gyerekeknek fel kell azt ismerni, majd nekik is le kell rajzolni a fent említett módon. (Mivel a pedagógus szemben áll a gyerekekkel, nagyon kell figyelnie arra, hogy a betű tükörképét rajzolja le a levegőbe!)
2. A gyerekek a saját keresztnévüket írják a levegőbe – ilyenkor a cél a koncentráció fejlesztése és a két agyfélteke összehangolása.
3. Ebben a variációban szükség van a gyerekek székére. Miután kézzel lerajzolták a betűket, leülnek a székre és lerajzolják a levegőbe lábbal is. (Először jobb, majd bal, azután a két lábbal együtt.) Ez a változat nehezebb, figyeljünk, hogy ne uzsonna vagy ebéd után játsszuk.

Variációk 9–10 éves korosztály számára

1. A pedagógus nemcsak egy betűt, hanem egy-egy rövidebb szót mond, és a gyerekek azt írják le a levegőbe – jobb, bal, majd összekulcsolt kézzel.
2. A pedagógus egy rövid szót ír a levegőbe, a gyerekeknek ezt kell felismerni, majd leírni a levegőbe.

7. WHERE AM I?

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: elöljárószavak gyakorlása, szóbeli kifejezőképesség fejlesztése

Egyéb fejlesztési terület: testtudatosság, térbeli elhelyezkedés felismerésének fejlesztése, figyelemfejlesztés

Időtartam: 3–5 perc

Korcsoport: 7–10 évesek

Eszközигény: az osztályterem vagy a foglalkoztatóterem berendezési tárgyai

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

A játékmester (eleinte a pedagógus) hátat fordít a gyerekeknek. A gyerekek kórusban kérdezik: „Where am I?”. A játékmester válasza mindig így kezdődik: „You are...”, és bármilyen mondatot megfogalmazhat, amit a gyerekek a teremben meg tudnak valósítani. Pl. „You are sitting on a desk.”, „You are standing in front of a girl.”, „You are between two chairs.”, „You are sitting beside/next to something red.”, „You are under your schoolbag.” A lehetőségek majdnem végtelenek.

Miután ezt kimondta, elszámol lassan háromig a következőképpen: „One, two, three, let's see!” Ekkor megfordul. A gyerekeknek ez idő alatt úgy kell helyezkedniük a teremben, ahogy a játékmestertől hallották. Akinek nem sikerül, vagy aki még mozgásban van, amikor a játékmester megfordul, kiesik. Aki végig játékban marad, az nyer (lehet több gyerek is).

Variáció

Kiseb gyerekek esetében számolhatunk hosszabb ideig is. Nagyobb gyerekekkel játszhatjuk úgy, hogy akinek nem sikerül, helyet cserél a játékmesterrel, és ő válaszol a „Where am I?” kérdésre egészen addig, míg egy másik játékos nem téveszt.

8. CROSS THE BRIDGE

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs gyakorlása, szóbeli kifejezőkészség fejlesztése

Egyéb fejlesztési terület: figyelem- és memóriafejlesztés, (variáció: nagymozgás fejlesztés)

Időtartam: 5–10 perc

Korcsoport: 6–10 évesek

Eszközигény: 8–10 db földre rakható (laminált) színes kép (újra használhatók)

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

Letesszük a földre a 8–10 db laminált kártyát egy sorba, egymás mellé – ez lesz a híd, amelyen át kell kelni. A sor két végére áll egy-egy játékos, egymással szemben, ők indulnak majd el egymással szemben a hídon. A híd azonban keskeny, csak egyikőjük haladhat tovább, így amikor találkoznak, el kell dönteniük, hogy kinek kell visszafordulnia (esetleg ki esik a vízbe).

A kártyákon látható képek lehetnek egy témakörből, de lehetnek több témakörhöz kapcsolódó szavak képei is. A játék legelején, amikor a két játékos már felállt a sor egyik és másik végére, a pedagógus feltesz egy kérdést, amire a játék során a játékosoknak végig válaszolni kell, ahogy lépegetnek a kártyákon. Pl. „*What is it?*”, „*What’s the weather like?*”.

A játék ezután a *kő-papír-olló* (*rock-paper-scissors-shoot*) közkedvelt játékkal veszi kezdetét, ezzel döntik el, hogy ki indulhat elsőként. A nyertes rálép az előtte fekvő kártyasor hozzá legközelebb eső képére, majd megnevezi a kártyán látható tárgyat, tevékenységet vagy jelenséget angolul. (Kisebбекnél lehet egy szó, pl. *lemon* vagy teljes mondat, pl. „*It’s a lemon*”, vagy nagyobbaknál mondat is lehet, pl. „*It’s sunny.*”, „*It’s rainy.*”) Ha helyesen nevezte meg, és a kérdésre válaszolt, akkor mehet tovább a következő képre. Abban az esetben, ha nem tudja megmondani, mit lát a képen, vagy rosszul mondja, megáll, és a másik játékos kapja a lehetőséget, hogy lépjen egyet a kártyasoron a hozzá legközelebb eső képre, és megnevezzék azt.

Így a gyerekek egyre közelednek egymás felé. Amikor összeérnek, nem férnek el a keskeny hídon, így *kő-papír-olló* játékkal döntik el, ki marad a játékban. Aki veszít, kiesik, és helyére új játékos érkezik, aki a sor elejéről kezdi a lépegetést. Aki megnyeri a *kő-papír-olló* játékot, az a helyén marad, és az új vetélytárral folytatja a játékot onnan, ahol áll. A játék így folytatódik tovább, amíg valamelyik játékos átér a sor másik végére, tehát a tőle legtávolabb eső kártyára, és azt is helyesen megnevezi.

Variációk

1. A laminált lapokat egymástól 40–50 cm-re helyezzük, ezek lesznek a patak gázlójában a kövek, amelyekre lépve átkelhetünk. A továbbhaladás szabályai ugyanazok, azzal a kiegészítéssel, hogy az egyszerű lépkedés helyett most páros lábon vagy egy lábon ugrálva, hátrafelé lépkedve, sarkon vagy lábujjhegyen járva lehet átkelni – mindig az aktuális megállapodás szerint.
2. Játshatjuk csapatjátékként is. A híd (azaz a képsor) két végén helyezkedik el a két csapat, és addig játszunk, míg valamelyik csapatból valamennyi játékos át nem ér a túlpartra. Ekkor a találkozásnál vesztes játékosok nem kiesnek, hanem visszamennek a csapatukhoz, és a sor végére állva várják, hogy majd ismét ők következzenek.

II.2. TANTÁRGYHOZ (FEJLESZTÉSI TERÜLETHEZ) KÖTHETŐ KÉPESSÉGFEJLESZTÉS AZ ANGOLÓRÁN

II.2.1. Alkotás (rajz, technika)

1. MR. KITTEN?

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: alkotótevékenységekhez tartozó igék, színek, anyagok

Egyéb fejlesztési terület: finommotorika, szem-kéz koordináció összehangolása, rész-egész viszonya

Időtartam: 10–15 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagycsoport – 2. osztály)

Eszközigeny: gyurma (lehet egyszínű és színes is)

Előkészület: eszközök előkészítése, tanári bemutató darab készítése

A feladat leírása

A gyerekek leülnek az asztalok köré, ahová előkészítjük a gyurmát. A gyerekeket angolul arra biztatjuk, hogy tapasztalják meg a gyurma anyagát: érintsék meg, nyomkodják meg, gyúrják össze, vegyék észre, hogy megpuhul az ujjaik között. Közben mi magunk is ezt tesszük, mutatjuk, hogy mire kérjük őket.

Ezután megmutatjuk az előre elkészített tanári bemutatódarabot (pl. itt találunk egyet: <https://www.wikihow.com/Make-a-Clay-Cat>).

„This is my kitten, I made it from plasticine. Now we’re all going to make a plasticine kitten.”

A folyamatot lépésenként visszük végig, minden egyes darabnál megkérdezzük, hogy ez mi lesz, és mi hiányzik még.

„How to begin? Let’s roll a head.”

Alkotás közben énekeljük a dalocska megfelelő verssorát, pl. *„Mr. Kitten, Mr. Kitten needs a head.”* (az *If you’re happy and you know it* dallamára).

„Now Mr. Kitten’s got a head. What is missing? Yes, Mr. Kitten needs a body. Let’s make a bigger ball for his body.”

„What is missing? Mr Kitten needs four legs. Let’s roll four legs.”

„Let’s make a wormy for the tail.”

Amikor minden testrész a helyére került, értékeljük az alkotómunkát, és elénekeljük a „*Mr. Kitten is ready*” verssort.

A cica arcát fogpiszkálószerűen „megrajzoljuk”, füleknek kartonból előre kivágott háromszögeket használunk. (Ha ügyesek a gyerekek, a szemeket és a cica pofiját kis golyók kilapításával, a füleket háromszögletű darab megformálásával is elkészíthetjük.)

Variáció

Bármilyen témához használható: állatok, járművek, ételek, ünnepek stb. Összetettebb formáknál lehet páros munkaformát választani, ahol a gyerekek a figura más-más részeit készítik el gyurmából közös megegyezés szerint.

A dal szövege

(Az *If you're happy and you know it* dallamára, egy-egy sor annyiszor ismétlődik, hogy kijöjjön a dallam.)

Mr. Kitten, Mr. Kitten needs a head.

Mr. Kitten, Mr. Kitten needs a head.

Mr. Kitten needs a head, Mr. Kitten needs a head.

Mr. Kitten, Mr. Kitten needs a head.

Mr. Kitten, Mr. Kitten needs a body.

Mr. Kitten, Mr. Kitten needs four legs.

Mr. Kitten, Mr. Kitten needs a tail.

Mr. Kitten is ready!

2. FINGERPRINT CHRISTMAS LIGHTS

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: alkotótevékenységekhez tartozó igék, színek, anyagok

Egyéb fejlesztési terület: finommotorika, szem-kéz koordináció, vonalvezetés, (variáció: szerialitás)

Időtartam: 10–15 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközigeny: A4-es fehér papír előrajzolt (vastag), füzérszerű vonalakkal (pl. egyenes, hullámos, cikk-cakk vonalú, rugó vonalú, csigavonal), ujjfesték/tempera, víz

Előkészület: eszközök előkészítése

A feladat leírása

Ujjnyomdázós tevékenységet sok témához kapcsolódva tervezhetünk. Ez egy karácsonyi témához használt variáció.

A gyerekek kis csoportokba rendeződve ülnek az asztalok körül. Megmutatjuk a bemutatódarabunkat: színes égőkbből (ujjal festett körökből) készült füzér a karácsonyi díszítéshez. Ilyet fogunk közösen készíteni.

Először megbeszéljük, mit találnak az asztalon: a különböző színű festékeket, papírra rajzolt füzéreket (*straight, zig-zag, wavy, spiral and spring lines or „strings”*), törlőruhát (*wiping cloth*) – lehet papírtörölő is.

„We’ve got paint in all different colours. Let’s see what we’ve got. Can you tell me? Yellow, red, etc.

We’ve also got strings for our Christmas lights. Look how many shapes they come in. We’ve got straight strings, wavy strings, zig-zag strings, etc.

Which one do you like best? Pick one that you like.”

A gyerekek választanak egy-egy papírlapot, amelyik mintája megtetszik nekik. Erre készítik el a saját füzérüket. Elmondjuk nekik, hogy most ecset nélkül fogunk dolgozni a lapon. Karácsonyi égősort készítünk ujjlenyomatokból!

„We are going to make Christmas light strings with fingerprints.

Dip your finger into one of the paints, and then press your finger somewhere on the (line) string.

When you’re done with a colour, wipe your finger clean. Only clean fingers can go into the paint.”

Amikor befejeztük a díszítést, az alkotásokat hagyjuk kicsit megszáradni, majd kiállítjuk és megcsodáljuk őket. Együtt elmondjuk, hogy ki milyen vonalat választott és milyen színeket használt.

„Who’s got a zig-zag Christmas light string? Anna and Léna. They’re both wonderful. What colours did Anna and Léna use? Can we say it together?” stb.

Variációk

1. Bármilyen témához használható, nagyon szép képek születnek pl. tavaszi virágokkal, születésnapi zsúr lufi díszítésével.
2. Minden lapon elindíthatjuk az égősort a színek meghatározott sorrendjével (pl. sárga, kék, piros, zöld stb.), és a sort a szabályszerűségnek megfelelően kell folytatni.

3. HEDGEHOG CRAFT

(Gáborné Márki-Zay Teodóra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: hallás utáni értés fejlesztése (utasítások követése alkotás közben), mondókázás (mondóka szövege, kiejtés, ritmus), szókincs (a sün testrészei, külső tulajdonságai)

Egyéb fejlesztési terület: finommotorika (színezés), környező világ megismerése (beszélgetés a sünökhöz kapcsolódóan)

Időtartam: 10 perc

Korcsoport: 5–6 év (nagy csoport)

Eszközanyag: papírtányérok (1 tányér 2 gyerekeknek), színes ceruzák

Előkészület: a papírtányérok előkészítése, forrás: <https://pagingfunmums.com/2016/09/15/hedgehog-paper-plate-craft/>

A feladat leírása

Körben ülünk a játszószőnyegen a beszélgetéshez. Valamilyen formában bemutatunk egy sünt – lehet kép, plüss, báb, de akár rövid videó is. Közösén megnevezzük azokat a testrészeket, amelyeket már ismerünk (szem, orr, fül, láb), és bevezetjük az új szavakat (pl. *spikes* – tüskék, *claws* – karmok).

Ezután a sün külső tulajdonságait figyeljük meg: *brown*, *small* – vélhetőleg már ismert szavak, valamint *prickly*, *cute* – új szavak. (A csoport tudásának függvényében bevezethetünk még 2-3 szót: *spikes*, *pointy*, *sharp* [pl. „*Its spikes are pointy and sharp.*”]).

Végül megbeszéljük, hogy mire használja a sün a tüskéit, és hogyan gömbölyödik össze, ha megijed vagy védekezni kényszerül. Mindannyian kicsi sünik leszünk. Ha hangos zajt hallunk, megijedünk, és összegömbölyödünk. Ha elmúlt az ijedtség, felfedezzük a kertet (a játszószőnyeget), négykézláb mászva.

A pedagógus valamilyen hangjelzést ad (hangos taps, kopogás, esetleg kereplő használatával):

„*We’re all frightened now. Curl up into a ball. A small, prickly ball.
Now it’s safe again. No more noise. We can crawl around in the garden.*”

Ha ezt eljátszottuk párszor, a pedagógus bemutatja az *I’m a little hedgehog* éneket. (Mondóka formájában is használhatjuk.) A fenti játékot most az ének kíséretében játszuk. Az *I’m a Little Teapot* dallamára énekelhető is (pl. <https://youtu.be/DibjyhN6TC8>).

*I’m a little hedgehog,
Brown and small.
Very prickly,
Not that tall.*

*When I'm feeling frightened,
Away I crawl,
And curl up into a ball!*

Most leülünk az asztalokhoz, és a papírtányérokból sünöket készítünk. Az asztalokra kihelyezzük az ollókat és színes ceruzákat. A pedagógus bemutatja a mintadarabot, és megnevezi a sün részeit:

„This is the hedgehog's nose, these are its spikes, etc.”

Ezután mindenkinek kioszt egy-egy előkészített süni alapot: a papírtányérból kivágott süni formát berajzolt tüskékkel, az előre megrajzolt orral és szemmel. A gyerekek elkészítik a saját sünijüket.

A tevékenységet angolul kísérjük: munka közben többször megnevezzük a sün részeit, megnevezzük a használt eszközöket, biztatjuk a gyerekeket.

4. BEADS AND COLOURS

(Héger Anita)

Nyelvi fejlesztés fókusza: színek

Egyéb fejlesztési terület: finommozgás fejlesztése gyöngyfűzéssel (együttműködés)

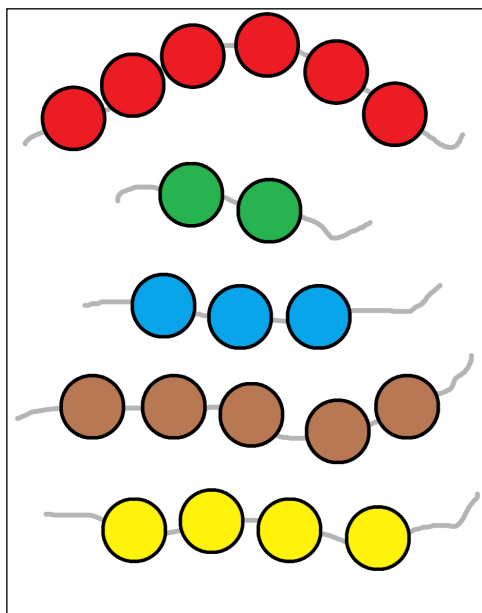
Időtartam: 15–20 perc

Korcsoport: 6–8 év (1–2. osztály)

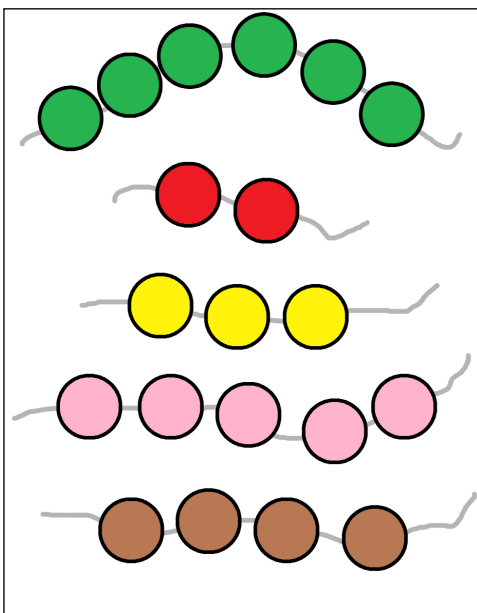
Eszközanyag: különböző színű gyöngyök (a legjobbak az egy csomagban kapható, színes, vasalható gyöngyök), zsinórok, kis tálkák (ezeket többször is fel lehet használni), színes lapok, írólapok, színes filctollak

Előkészület: minden tálkába rakjunk azonos számú és színű gyöngyöt egy zsinórral, írólapokra (annyi lap, ahány gyerek van a csoportban) filctollakkal *A*, *B* változatban rajzoljunk öt-öt gyöngysort (pl. *A* változat: hat piros, két zöld, három kék, öt barna és négy sárga gyöngy, *B* változat: hat zöld, két piros, három sárga, öt rózsaszín és négy barna gyöngy), ezek lesznek a feladatlapok a pármunkához

A feladatlap

B feladatlap

A feladat leírása

A gyerekek körben ülnek a pedagógussal, akinek a kezében kerek színekártyák vannak, amelyeket egyesével felmutat és megnevez angolul (pl. *yellow, red, green, blue, brown, pink, orange, black*). A gyerekek kórusban megismétlik a szavakat. Amikor átismételték minden színt, minden gyerek húz a pedagógustól egy színekártyát, kimondja a szín nevét, és leteszi középre egymás mellé, mintha egy gyöngysor lenne. Amikor elkészült a közös „nyaklánc”, a pedagógus javasolja, hogy akkor most igazi nyakláncokat is készítsenek.

„It is a beautiful necklace here that you’ve put together, isn’t it? Now let’s make a real necklace.”

A gyerekek odaülnek az asztalokhoz, a pedagógus pedig kiosztja a tálkákat, bennük a gyöngökkel és zsinórokkal. Majd elkezdődhet a gyöngyfüzés a pedagógus instrukciói alapján.

„Choose two yellow beads and thread them on the string.”

Ha valaki nem tudja a színt, a színekártya felmutatásával segíthetünk neki. Mondjunk legalább hat színt, amelyeket a gyerekek kiválasztanak a gyöngyök közül, és felfűzik a zsinórra, majd felmutatják a munkájukat.

Ezt követően kijelöljük a párokat a következő gyakorlathoz. Kiosztjuk az elkészített feladatlapokat, a páros egyik tagja az A feladatlapot kapja, a másik tagja pedig a B-t. Most a gyerekek egymást instruálják a kapott feladatlap alapján, és tovább fűzik a gyöngysort. Ellenőrzésképpen mindkét csoport elmondja, hogy hány és milyen színű gyöngyöt kellett a párjuknak felfűznie.

A gyöngyfüzés után levezetésképpen a színekártyákat feltesszük a táblára, majd két csoportra osztjuk a gyerekeket. A csoportok két oszlopot alkotva szemben állnak a táblával. A pedagógus mond egy színt, az elől álló két gyereknek oda kell mennie a táblához és rámutatni a megfelelő színekártyára. Az a csoport nyer, aki többször mutat rá a helyes kártyára.

Variáció

A versenyt úgy is játszhatjuk, hogy mondjuk a színt, és a két versenyzőnek olyan színű tárgyat kell keresnie a teremben. Az a csoport nyer, amelyik több helyes színű tárgyat gyűjtött.

5. LET'S DRAW A CLOWN

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs gyakorlása, verbális memória fejlesztése (páros testrészek), szóbeli kifejezőképesség fejlesztése

Egyéb fejlesztési terület: beszédbátorság, rajzkészség, ének fejlesztése

Időtartam: 10–15 perc

Korcsoport: 5–8 év (1–2. osztály)

Eszközanyag: nagy méretű, egyszerű barna csomagolópapír (ráférjen egy kisgyermek teljes testhosszal), színes filctollak

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

Körbeüljük a földre terített csomagolópapírt. Mielőtt rajzolnánk, átismételjük a testrészek nevét (*head, shoulders, belly, bottom, legs, arms, fingers, feet, nose, eyes, ears*), és közben mutatjuk is magunkon: „*It's my head.*”

Amikor végigértünk a testrészekkel, kiszámoló mondókával (pl. *Eeny, meeny, myne, moe*) kiválasztjuk, kinek a fejét rajzoljuk körbe a csomagolópapíron. Ha megvan, a kisgyermek odafekszik a papírra, és körberajzoljuk a fejét. Akár színt is választhat a filctollak közül, ezzel a színeket is ismételjük. Jöhet a következő testrész (pl. *shoulders*) a következő kiszámolt gyermekkel, és így tovább, míg egy egész alakot kapunk a papíron. Közben folyamatosan beszélünk, ismételjük a testrészeket.

Amikor így elkészült a bohócunk körvonala, rajzolhatnak rá egyesével orrot, száját, szemet, miközben ezeket angolul meg is nevezzük.

„*What do you want to draw on the clown's head?*”

„*Green hair.*”

„*What do you want to draw on the clown's face?*”

„*A red nose.*”

Amíg a kisgyermek rajzol pl. egy piros orrot, addig énekeljük a *Funny clown* dalt (ld. lent) a *Finger family* dallamára.

Így folytatjuk a játékot és az éneket annyi versszakkal, ahány testrészt rajzolnak a gyerekek. A végén lesz egy nagyon vicces bohócunk, amelyet kiragaszthatunk a terem falára, hogy legközelebb azon ismételhessük a testrészeket és a színeket.

A mondóka szövege

Funny nose, funny nose, where are you?

Here I am, here I am, how do you do?

Funny hair, funny hair, where are you?

Here I am, here I am, how do you do?

Funny eyes, funny eyes, where are you?

Here we are, here we are, how do you do?

Funny mounth, funny mouth, where are you?

Here I am, here I am, how do you do?

Funny ears, funny ears, where are you?

Here we are, here we are, how do you do?

Funny cheeks, funny cheeks, where are you?

Here we are, here we are, how do you do?

II.2.2. Ének-zene

1. RAIN ON THE GREEN GRASS (RHYTHM AND BEAT)

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: kiejtésfejlesztés, időmértékes verselés gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: ének-zene: ütem és ritmus megkülönböztetésének gyakorlása

Időtartam: 5 perc

Korcsoport: 6–9 év (1–3. osztály)

Eszközigeny: nincs, de használhatunk ritmushangszert, ha elérhető a teremben

Előkészület: a *Rain on the green grass* mondóka megtanítása korábbi órákon (értelmes mutogatást kapcsolni az egyes sorokhoz)

A feladat leírása

Ha a gyerekek már ismerik a *Rain on the green grass* mondókát, akkor arra kérjük őket, hogy a mutogatás helyett most közösen tapsoljuk a mondóka ütemét. „*Let’s clap the beat together.*” Minden ütemre tapsolunk, kórusban mondjuk a mondókát egy párszor.

Rain on the Green Grass

(Chant with finger play)

English Class

♩ = 120

Rain	on	the	green	grass,
Rain	on	the	trees,	
Rain	on	the	roof - - - top	but
not	on	me.		

Rhythm and Beat

Ezután a taps helyett csettinthetünk (*snap*) – 6–7 évesen ezt nem biztos, hogy mindenki tudja! –, dobbanthatunk a lábunkkal (*stomp our feet*), a combunkra csaphatunk (*tap our lap*). Ezekkel is elmondjuk egyszer-kétszer a mondókát.

A következő szakaszban nem ütemet, hanem ritmust tapsolunk: minden kimondott szótagra tapsolnunk kell. (Ez a mondóka azért kifejezetten alkalmas erre a gyakorlatra, mivel egyszótagú szavakból áll – a *roof-top* kivétel, de ez két egyszótagú szóból származó összetétel.) Ezt is gyakoroljuk.

Zárásként a csoportot kétfelé osztjuk. Az egyik fele ütemet fog tapsolni, a másik fele ritmust fog dobolni – így mondjuk közösen végig a mondókat. A két csoport feladatát aztán meg is cseréljük.

2. PASS THE CUP

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: ritmusérzék fejlesztése, tempó tartása, ének

Időtartam: 4–5 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközигény: 3 db műanyag pohár, 3 db színes kép

Előkészület: a műanyag poharakba a gyakorlandó szókincsnek megfelelő képek beragasztása

A feladat leírása

Egy-egy asztalt hármával állnak körül a gyerekek, mindenki előtt van egy lefelé fordított műanyag pohár az asztalon. Egy-egy pohárba előzetesen képet ragasztunk abból a témakörből, amelyből gyakorolni, ismételni szeretnénk a szavakat. Énekelni kezdjük az előzetesen megbeszélt gyerekdalt (pl. *The Wheels On the Bus*), és a gyerekek éneklés közben a következő ritmusban adják tovább a poharakat, körbe-körbe: *one-two-pass* (ti-ti-tá).

One-two: koppantunk a pohárral az asztalon magunk előtt kettőt.

Pass: továbbadjuk a mellettünk állónak. Így előtte is és előttünk is mindig lesz pohár.

Ha a *The Wheels On the Bus* című dalt énekeljük, akkor ragaszthatunk a poharakba képet buszról, babáról, tehenről, hiszen ezek a szavak szerepelnek a dal egyes versszakaiiban. Ha más dalt választunk, akkor azzal kapcsolatos képeket ragasztunk a poharak belsejébe. Amikor végigénekeljük a dal első versszakát, akkor a pedagógus megkérdezi: „*Who has got a bus?*” A gyerekek megnézik az előttük álló pohár belsejét, és akinél a busz van, felkiált: „*I have vagy I’ve got a bus.*”

Tovább énekeljük a dalt a következő versszakkal, közben adogatjuk körbe a poharakat a megfelelő ritmusban. A versszakok végén újabb kérdést teszünk fel, pl. „*Who has a baby?*” Aki babaképet talál a poharában, mondhatja: „*I have got a baby.*”

És így folytatjuk a játékot annyi versszakkal, amennyivel szeretnénk.

Variáció

Bármely tanult gyerekdallal játszható.

A dal szövege

*The wheels on the bus go round and round,
Round and round, round and round.*

*The wheels on the bus go round and round
All through the town.*

*The wipers on the bus go „Swish, swish, swish,
Swish, swish, swish, swish, swish, swish.”*

*The wipers on the bus go „Swish, swish, swish”
All through the town.*

*The people on the bus go, „Chat, chat, chat,
Chat, chat, chat. Chat, chat, chat”*

*The people on the bus go, „Chat, chat, chat,”
All through the town.*

*The horn on the bus goes „Beep, beep, beep.
Beep, beep, beep. Beep, beep, beep”*

*The horn on the bus goes „Beep, beep, beep”
All through the town.*

*The baby on the bus goes, „Wah, wah, wah!
Wah, wah, wah! Wah, wah, wah!”*

*The baby on the bus goes, „Wah, wah, wah!”
All through the town.*

*The mummy on the bus goes, „Shh, shh, shh,
Shh, shh, shh. Shh, shh, shh,”*

*The mummy on the bus goes, „Shh, shh, shh”
All through the town.*

3. ARE YOU SLEEPING? (FRÈRE JACQUES)

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: folyamatos jelen gyakorlása („Are you sleeping?”)

Egyéb fejlesztési terület: ének-zene: tempótartás gyakorlása felelgetős énekkel

Időtartam: 10 perc

Korcsoport: 9–10 év (3–4. osztály)

Eszközigény: (elmutogatható) cselekvések rajza hívókártyákon (de ezek nélkül is megvalósítható)

Előkészület: nincs

A feladat leírása

A gyerekek egymással szemben állnak két csoportban. A *Frère Jacques* (*Brother John / János bácsi keljen fel*) klasszikus kánont énekeljük majd különböző átirattal, variációkkal. A pedagógus a B csoportnak felmutat egy cselekvéskártyát (vagy odasúg egy igét), akik ezt elmutogatják. Az A csoport pedig találgat, hogy milyen cselekvés lehet az. Amikor megállapodtak a cselekvésben, akkor együtt kérdeznak rá énekelve (pl. „Are you sleeping?”). Ha eltalálták, az A csoport elénekli az első két sort, a B csoport pedig majd válaszol rá:

A: *Are you sleeping, are you sleeping,
Brother John, Brother John?*

B: *Oh, yes, I'm sleeping. Oh, yes, I'm sleeping.
Ding, dang, dong.*

Három-négy kör után a csoportok szerepet cserélnek. (Lehetséges egyszerű cselekvések, amelyek elmutogathatók, és a ritmus is „erőlködés nélkül” jön ki: *yawn, smile, laugh, walk, run, stand, sit, row, swim, whistle, wave, eat, drink* stb.)

Variáció

Levezetésként megpróbálhatjuk kánonban elénekelni a dalt az eredeti szöveggel:

*Are you sleeping, are you sleeping
Brother John, Brother John
Morning bells are ringing, morning bells are ringing
Ding, dang, dong. Ding, dang, dong.*

Ennek sikere nagyban függ a csoport összetételétől, illetve az iskolában folyó zenei képzés mélységétől, de nyelvtanárként is elkezdhethjük gyakorolni a kánonéneklést (kánonban énekel – *sing in rounds*).

4. MUSICAL NOTE JUMPING

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: folyamatos jelen gyakorlása („*Are you sleeping?*”), kiejtés (magyar hangkészletből hiányzó, illetve másként képzett magánhangzók)

Egyéb fejlesztési terület: ének-zene: ismerkedés az 5 vonalas kottával, ritmustartás, tempótartás, nagymozgás (ugrálás)

Időtartam: 15 perc

Korcsoport: 7–9 év (2–3. osztály)

Eszközigeny: maszkolószalag vagy szigetelőszalag, a dal kottája

Előkészület: 3 × 3 méteres szabad tér, ahol ötvonalas kottát ragasztunk ki maszkolószalagból vagy szigetelőszalagból 2 sorban, 3 m hosszan (a vonalak közt kb. 25 cm-t, a két vonal közt szűk 1 métert hagyva), a dal kottájának kivetítése vagy felírása a táblára

A feladat leírása

Bemelegítésként a *ding, dang, dong* szavakkal játszunk. Mindegyiket először mély hangon, majd egyre magasabb és magasabb hangon mondjuk: „*ding-ding-ding-ding-ding-ding-ding-ding*”. (Ezt nem kell énekhangon, de úgy is kipróbálható: végigénekelhetünk egy oktávot dótól a felső dóig.) Hasonlóan a *dang* és a *dong* szavakkal is. A pedagógus kiemelt figyelmet fordít saját artikulációjára, itt különösen a magánhangzók magyartól eltérő ejtésére.

A gyerekek egymás után sorban végzik a feladatot. A csoport közösen énekli a dalt, a gyerekek pedig egyesével végigugrálják a kottán: mindig az éppen énekelt hangot jelölő hangjegy helyére kell ugrani a földre kiragasztott kottán. A csoportnak alkalmazkodnia kell az ugráló gyerek ritmusához (aki nagy valószínűséggel nem fogja tudni tartani a dal eredeti ritmusát).

A dal első két sorát a kiragasztott kotta első során kell végigugrálni. A „*Morning bells are ringing, morning bells are ringing*” éneklésére nem ugrálni kell, hanem ez alatt kell a következő sor elejére visszamenni vagy visszafutni. Közben ezt a sort a csoport tapssal kíséri. A kotta második sorára jut a dal záró (negyedik) sor: „*Ding, dang, dong*”.

A: *Are you sleeping, are you sleeping,
Brother John, Brother John?*

B: *Morning bells are ringing, morning bells are ringing.
Ding, dang, dong. Ding dang dong.*

Zárásként együtt eléneklik a dalt.

Variáció

Más egyszerű, rövid dalokkal is játszható.

Are You Sleeping?

Brother John/Frere Jacques

English Class

Note-jumping

$\text{♩} = 120$

The musical score is written in 4/4 time with a tempo of 120 beats per minute. It consists of four staves of music. The first staff contains the lyrics 'Are you sleep - ing? Are you sleep - ing,'. The second staff contains 'Bro - ther John, Bro - ther John?'. The third staff contains 'Mor - ning bells are ring - ing, Mor - ning bells are ring - ing.'. The fourth staff contains 'Ding, dang, dong. Ding, dang, dong.'.

Are you sleep - ing? Are you sleep - ing,

Bro - ther John, Bro - ther John?

Mor - ning bells are ring - ing, Mor - ning bells are ring - ing.

Ding, dang, dong. Ding, dang, dong.

II.2.3. Környezetismeret

1. RAINBOW ON PAPER EXPERIMENT

(Tóth Margit)

Nyelvi fejlesztés fókusz: kísérlethez tartozó szókincs, anyagnevek, színek gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: természetismeret, anyagismeret, színek, környezetvédelem

Időtartam: 10–15 perc

Korcsoport: 5–8 év (nagy csoport – 2. osztály)

Eszközigény: fekete fotókarton (minden gyermeknek 1-1 kis fekete papírcsík), átlátszó körömlakk, víz, tárolóedény, papírtörölő vagy törülköző

Előkészület: eszközök előkészítése

A feladat leírása

A gyerekek kíváncsiak, nyitottak és szívesen kísérleteznek. Ehhez a *Rainbow paper experiment* (szivárványos papír készítése) kiváló kezdő kísérlet. Az időjárás témájánál érdemes elővenni.

A feladatot asztaloknál ülve végezzük. Kikészítjük a szükséges eszközöket, és megbeszéljük, miket látnak (*a bowl of water, nail varnish, black paper, paper towel*).

Ezután megbeszéljük, hogy „megfogható” szivárványt fogunk készíteni, mindenki egyet-egyet a saját kis fekete papírlapjára. (Nagyobbakkal megbeszélhetjük, hogy miből van a szivárvány, és mikor jelenik meg.)

„*Can we touch the rainbow in the sky? No, we can't.*”

„*Can we make a tiny rainbow on this paper? Yes, we can. Let's try.*”

A kísérletet először a pedagógus mutatja be: néhány csepp átlátszó körömlakkot csöp-pentünk a tálkában levő vízbe. Ezután a fekete papírdarabot belemártjuk a tálkába úgy, hogy a felülete érintkezzen a körömlakkcseppel, majd gyorsan kihúzzuk. Papírtörőltre tesszük, és megvárjuk, hogy picit száradjon. Majd közösen megcsodáljuk a papíron megjelenő szivárványalkotást.

Ezután kiosztjuk a gyerekeknek a fekete papírt, és most kis csoportokban ők fogják végrehajtani a kísérletet. A feladatot végig angolul kísérjük.

„*Let's drop some nail varnish into the water. Now dip the paper in the bowl and quickly take it out. Put it on the paper towel, and let it dry. Just wait a bit.*

What can you see? Can you show me your rainbow?”

Megcsodáljuk a szivárványokat, megnevezzük a megjelenő színeket. Elénekelhetjük a *Rainbow Song* című dalocskát is. (A dal a szivárványok készítése közben is énekelgethető.)

Variáció

A kísérlet alkalmas arra, hogy megbeszéljük a gyerekekkel a kőolaj környezetszennyező hatását is.

A mondóka szövege

Sok gyermekdal létezik a szivárvány színeiről, könnyen találunk nekünk tetsző változatot, ez itt talán a legegyszerűbb: *Rainbow Song* a *Frère Jacques* / *Brother John* / *János bácsi*, keljen fel dallamára:

*Red and orange, red and orange,
Yellow, green and blue, yellow green and blue.
Colours of the rainbow, colours of the rainbow,
Shine on you, shine on you!*

2. DRESS FOR THE SEASON

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusza: ruhadarabok nevei, „*What do you wear?*” kérdés és rövid fordulóváltás: „*Can you swap with me, please?*” „*Sure, here you go.*”, évszakok nevei

Egyéb fejlesztési terület: hónapok, évszakok, időjárásnak megfelelő öltözködés (környezetismeret)

Időtartam: 10 perc

Korcsoport: 7–8 év (1–2. osztály)

Eszközigény: a 4 évszakot ábrázoló 1-1 kép, az egyes évszakokhoz illő ruhadarabok képei (annyi, ahány gyerek van), kis színes korongok 4 színben (mindegyikből annyi, ahány gyerek van a csoportban)

Előkészület: a teremben 4 munkaállomást alakítunk ki (lehetőleg körben), minden állomás 1-1 évszak, az azonos színű korongokat egy-egy évszakhoz rakjuk kis kupacban (pl. sárga lesz a tavasz, piros a nyár, barna az ősz, fehér a tél – de bármilyen 4 szín lehet)

A feladat leírása

Felmutatjuk a ruhadarabok képeit, megnevezzük őket, és megkérdezzük, melyik évszakban viseljük ezt: „*What's this? When do you wear gloves?*”. Van olyan viselet, amely minden évszakhoz illik, így megállapodunk, hogy az adott ruhadarab melyik évszak ruhatárához tartozzon. Pl. nyár: strandpapucs, fürdőruha, nyáriruha, napszemüveg; ősz: gumicsizma, esőkabát, esernyő, pulóver; tél: télikabát (*winter coat*), sapka, sál, kesztyű; tavasz: rövidnadrág, szoknya, póló, kiskabát (*spring jacket*).

Ezután kiosztjuk a gyerekeknek a ruhadarabok képeit, és mindenki megkeresi azt az évszakot, amelyben az adott ruhadarabot viselheti. Miután mindenki megtalálta az évszakját, a gyerekek egyesével megszólalnak: elmondják, mit szoktak felvenni az adott évszakban a kártya alapján – mindenki a saját kártyáját mondja (pl. „*In the summer, I wear sunglasses.*”, de akár a ruhadarab megnevezése is elég). Aki megnevezte a ruhadarabot, elvehet 1 színes korongot a kupacból.

A cél az, hogy a feladat végére mindenkinek legyen mindegyik színű korongból 1-1 db (1-nél többet nem lehet szerezni 1 színből). A következő korongot úgy szerezhetik meg, hogy odamennek egy másik évszakban levő társukhoz, és megkérik, hogy cseréljenek: „*Can you swap with me, please?*” „*Sure, here you are.*” A csere után az új évszak munkaasztalához mennek. Mikor mindenki megérkezett, ismét ellenőrizzük, és lehet korongot szerezni.

Aki a feladat végére megszerzi a 4 korongot (véltetően mindenki), a csoportban rendszert alkalmazott jutalompontot kap (piros pont, matrica, dicséret stb.)

3. OUR CALENDAR

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: évszakok, hónapok nevei

Egyéb fejlesztési terület: az idő mérése (környezetismeret)

Időtartam: 10 perc

Korcsoport: 8–10 év (2–3. osztály)

Eszközигény: (rég) 12 hónapos falinaptár 12 képe, a 4 évszakot ábrázoló 1-1 kép, a hónapok nevei külön-külön kártyákra írva (ha több, mint 12 gyerek van, akkor egy-egy hónapból annyival több kártya, hogy mindenkinek jusson)

Előkészület: a teremben 4 munkaállomást alakítunk ki (lehetőleg körben), a teremben kisebb teret alakítunk ki (ideális esetben a munkaállomások között középen), a hónapok képeit egy mindenki számára hozzáférhető rakodóasztalra (pl. tanári asztal) tesszük

A feladat leírása

A gyerekek körbeállnak a teremben. Átismétljük a hónapok neveit: párszor kórusban végigmondjuk a hónapokat. Ezután összekeverjük és kiosztjuk nekik a hónapok neveit. (Énekelhetjük közben a Boney M világslágerré vált *January, February* című dalát.) Ha 12-nél kevesebb gyerek van, akkor 1 gyerek 2 kártyát is kaphat, de ekkor úgy kell kiosztanunk, hogy ezek azonos évszakhoz tartozó két egymás utáni hónap kártyái legyenek (pl. március és április vagy december és január).

A gyerekek szabadon sétálnak, mozognak a teremben a *January, February* dalt énekelve. A dal végén vagy hangjelzésre/sípszóra a hónapok sorrendjét követve körbeállnak. (Ha egy hónapból több kártya van, akkor az azonos hónapnevet kapott gyerekek egymás mellé állnak.) Amikor kialakult az „évkör”, a csoport közösen, kórusban végigmondja az év hónapjait.

(A feladat eddig többször megismételhető: miután kialakult az évkör, a pedagógus összeszedi, összekeveri és újra kiosztja a hónapok neveit.)

Ezután megbeszéljük, hogy melyik hónapok melyik évszakhoz tartoznak, majd minden évszakot ábrázoló képet egy-egy munkaasztalhoz viszünk. (Ideális esetben a munkaasztalok is egy kör mentén helyezkednek el; az évszakokat sorban rakjuk ki, az évkörnek megfelelően.) A gyerekeket megkérjük, hogy minden hónap keresse meg a saját évszakát.

A csoportok kialakulása után a feladat, hogy a munkaasztalon rakják ki a saját évszakukhoz tartozó naptárrészletet. Ehhez a rakodóasztalról kell elhozniuk minden hónaphoz egy-egy képet. (Érdemes azt a szabályt hozni, hogy egy évszaktól egyszerre csak egy hónap jöhet a rakodó asztalhoz.)

Miután minden évszak elkészült, a gyerekek minden asztalt körbejárnak, valamint ismét elmondjuk az évszakokat és a hozzájuk tartozó hónapokat.

Variáció

Ügyesebb csoportnál azt is hozzávehetjük a feladathoz, hogy hány nap van egy hónapban. Ehhez kis kártyákra felírjuk a hónapok napszámát: 1-1 db 28 és 29, 4 db 30 és 7 db 31. Amikor a gyerekek a hónapokhoz tartozó képeket választják ki, a számkártyát is elhozzák a rakodó asztalról, és a hónap neve mellé teszik a munkaasztaloknál.

Ehhez a feladathoz megtaníthatjuk a *Thirty Days has September* mondókát:

*Thirty days has September,
April, June and November.
All the rest have thirty-one,
Except for February alone.
And that has twenty-eight days clear,
And twenty-nine in each leap year.*

4. PARTS OF A FLOWER

(Tóth Alexandra)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szókincs- és verbális memória fejlesztése

Egyéb fejlesztési terület: finommotorika, a minket körülvevő világ megismerése

Időtartam: 20–25 perc

Korcsoport: 6–9 év (1–3. osztály)

Eszközgény: A4-es lap, fekete-fehér virágcserep rajza kinyomtatva, IKT eszköz (elhagyható)

Előkészület: nyomtatás

A feladat leírása

A foglalkozás elején együtt megfigyeljük egy virág részeit (*seed, roots, stem, leaves, flower bud, flower*), beszélünk róla, hogy mi kell ahhoz, hogy a magból virág legyen (*earth, sun, rain*), és megnézzük az alábbi rövid animációt (ez utóbbi tevékenység el is hagyható): https://www.youtube.com/watch?v=dJjNh2pMSB8&fbclid=IwAR0-mALnW2zVAjc4m4rFzyk895vtCwSBefE-SE6mi5EXv9X_8ZXkSWBUz6k

Ezután elkezdjük a kézműveskedést: egy A4-es lapot álló helyzetbe fordítunk, és harmónikaszerűen összehajtunk úgy, hogy a hajtogatás kb. 6 sávra ossza a lapot. Kihajtjuk eredeti állapotába, és az alsó sávba rajzolunk egy magot és a magból lefelé kiinduló gyökeret. Ennek a magnak föld kell, ezért az előre kinyomtatott virágcserep rajzot ráragasztjuk. Ezután a hajtogatott részekben átívelő, hosszú szárat rajzolunk úgy, hogy a szár tetején a virág a legfelső sávba essen. Rajzolunk még leveleket a szárra, napocskát a lap tetejére, esetleg egy kevés esőcseppet, majd ha van rá időnk, kiszínezzük a képet. (Ez lehet otthoni tevékenység is). Ha összehajtogatjuk a lapot, és lassan nyitjuk a harmonikát, láthatjuk, hogyan nő, cseperedik a cserépben rejtőző (már nem látható) magból a virág. (Itt találunk egy elkészített mintadarabot: <https://hu.pinterest.com/pin/387028161717125536/>.)

Miközben húzogattuk, csodáljuk növekvő virágunkat, Mabel Watts *Little Seed* mondókáját mondjuk róla. A sokadik mondókázás közben már mutathatjuk is a mondóka eseményeit a kezünkkel.

A mondóka szövege

*A little seed for me to sow,
A little earth to make it grow.
A little hole, a little pat,
A little wish, and that is that.
A little sun, a little shower,
A little while, and then, a flower!*

II.2.4. Matematika

1. NUMBER HUNT

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: szavak és többes számuk, számok 1-től 10-ig

Egyéb fejlesztési terület: számjegyek felismerése 1-től 10-ig, számolási készség

Időtartam: 5 perc

Korcsoport: 6–7 év (nagy csoport – 1. osztály)

Eszközigény: post-it lapok (vagy kis lapocskák gyurmarasztóval a hátukon), tárgyakat ábrázoló képek (hívókártyák)

Előkészület: számos kártyát készítünk (felírjuk a számokat 1-től 10-ig kis lapokra, egy számból többet készítünk), különböző számú azonos tárgyat ábrázoló képeket gyűjtünk vagy rajzolunk (óvodákban számolási készséget fejlesztő feladatlapok közt bőségesen találunk ilyeneket – pl. 4 nyaklánc, 6 bögre stb. –, de kereskedelmi forgalomban léteznek számolási készséget fejlesztő játékkártyacsomagok, amelyek szintén alkalmasak erre a játékra. Interneten is könnyen találhatunk ingyenesen letölthető, nyomtatható képeket – pl. <http://www.totcards.com/free-number-flashcards.html> vagy <https://www.sparklebox.co.uk/previews/10226-10250/sb10234-counting-posters.html>)

A feladat leírása

A számos lapocskákat felragasztjuk a terem különböző részein a gyerekek által elérhető helyen: ajtóra, falra, játékos polcra stb. A tárgyakat ábrázoló képeket a játszószőnyeg közepére helyezzük.

A pedagógus angolul kíséri a feladatot. A képeken szereplő tárgyat megnevezik, és közösen megszámlálják.

„What are these?”

„Balloons.”

„How many balloons are there? Let's count them together.”

„1 – 2 – 3 – 4 – 5.”

„There are 5 balloons. OK, let's see the next picture: what are these?” stb.

Miután minden képen megneveztük és megszámláltuk a tárgyakat, számokra fogunk vadászni.

„Now let's hunt for numbers. There are 5 balloons, so this picture needs a number 5. Can you find one?” stb.

A gyerekek számvadászatra indulnak a teremben: megkeresik a számkártyákat, és a szőnyegen elhelyezett képekre rakják a számosságuknak megfelelően.

Variáció

Csak 1-től 5-ig játszunk a számokkal. A pedagógus egyesével helyezi a képeket a szőnyeg közepére, és mindig csak az adott számra vadásznak a gyerekek. Ilyenkor érdemes annyi számkártyát készíteni minden számból, ahány gyerek van a csoportban, hogy mindenki találhasson egyet.

„What are these?”

„Balloons.”

„How many balloons are there? Let's count them together.”

„1 – 2 – 3 – 4 – 5.”

„There are 5 balloons. Now can you find number 5? It is hiding somewhere in the room.”

2. LINE UP

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: az „*I’ve got more*” szerkezet gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: a több, kevesebb, illetve kisebb, nagyobb fogalmának elmélyítése

Időtartam: 2–4 perc

Korcsoport: 6–8 év (1–2. osztály)

Eszközigeny: különböző számú azonos tárgyat ábrázoló képek (annyi kép, ahányan a csoportban vannak), használható kereskedelmi forgalomban olcsón beszerezhető angolos számkártya pakli is

Előkészület: a teremben kis teret alakítunk ki, ahol a gyerekek mozoghatnak, a kártyákat kiosztjuk – mindenkinek egyet

A feladat leírása

A gyerekek szabadon sétálnak, mozognak a teremben. Hangjelzésre vagy sípszóra a kártyákon ábrázolt számoknak megfelelően növekvő sorrendben kell felállniuk az előzetesen kijelölt helyen. Amikor sikerült felsorakozniuk, a csoport közösen, kórusban végigszámol a soron (1-től pl. 16-ig), majd a gyerekek egyesével sorban elmondják, hogy mi van az ő kártyájukon (pl. „*I’ve got one bus.*”, „*I’ve got two books.*” stb.).

A játék többször megismételhető: a pedagógus a sorakozó végén összeszedi és megkeveri a kártyákat, majd újra kiosztja azokat.

Ha rendszeresen játsszuk ezt a játékot, a gyerekek hamar megtanulják, hogy miből mennyi van, és gyorsabb lesz a játék.

3. I'VE GOT MORE

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: rövid fordulóváltás megtanítása, gyakorlása („*I've got more [so I can give you some].*” „*Thank you [so much].*”)

Egyéb fejlesztési terület: több, kevesebb fogalmának elmélyítése

Időtartam: 5 perc

Korcsoport: 6–8 év (1–2. osztály)

Eszközigény: különböző számú azonos tárgyat ábrázoló képek (annyi kép, ahányan a csoportban vannak), használható kereskedelmi forgalomban olcsón beszerezhető angolos számkártya pakli is

Előkészület: a teremben kis teret alakítunk ki, ahol a gyerekek mozoghatnak, a kártyákat kiosztjuk – mindenkinek egyet

A feladat leírása

A gyerekek szabadon sétálnak, mozognak a teremben. Amikor összetalálkoznak egymással, megnézik, kinek van több tárgy a kártyáján. Akinek több van, azt mondja: „*I've got more, so I can give you some.*” (Nekem több van, tudok neked adni.). Odaadja a kártyát a társának, aki ezt megköszöni („*Thank you so much.*”), majd mivel most már neki 2 kártyája is van, ő is azt mondja: „*I've got more, I can give you some*”; és a kevesebb tárgyat tartalmazó kártyát odanyújtja a társának. A kártyacsere után a párok továbbmennek, új párt keresnek.

Bizonyos idő elteltével (ezt mérhetjük stopperrel, de használhatunk valamilyen hangjelzést is, amikor úgy látjuk, hogy 3-4 párcsere már megtörtént) a pedagógus megállítja a játékot, és megkérdezi, hogy egy bizonyos tárgyból hány darab van (pl. „*How many balloons are there?*”). A szabály az, hogy csak azok válaszolhatnak, akiknél éppen nem az a kártya van. Ha sikerül kitalálniuk 2 találgatásból, az egész csoport kap egy pontot. 5 pont összegyűjtésével szerezhethetnek valamilyen privilégiumot, a pedagógus bemutatthat valami vicces „produkciót”, jutalomként megnézhetnek valamilyen videót stb.

Variáció

A feladatot az ebben a gyűjteményben szereplő *Line Up* (ld. előző feladatleírás) játékkal is lezárhatjuk.

4. HOW MANY ARE WE?

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: számok 1-től 10-ig, hétköznapi tárgyak megnevezése

Egyéb fejlesztési terület: számosság fogalmának megerősítése, számjegyek felismerése 1-től 10-ig, számolási készség, (előkészítés a 10 alatti számok kéttagú összegre bontásához)

Időtartam: 5 perc

Korcsoport: 6–7 év (nagy csoport – 1. osztály)

Eszközanyag: a számok 1-től 10-ig A4-es lapokra (kartonra) felírva, partikellékek: műanyag pohár, kanál, villa, szalvéta, lufi, szívószál (az óvodai készleteket is használhatjuk: pohár, kétféle tányér, villa, kanál és szalvéta mindenhol akad), iskolában laminált kártyákat is használhatunk a reáliák helyett, ingyenesen letölthető verziókat találunk az interneten (pl. <https://www.anglomaniacy.pl/kitchenPrintables.htm>)

Előkészület: a partikellékeket elhelyezzük egy tálalóasztalon, a csoportszoba asztalait fogjuk megteríteni

A feladat leírása

A feladatot történetbe helyezzük: születésnapra zsúrt szervezünk, várjuk a vendégeket, akiknek megterítünk az asztaloknál. (A gyerekeket nagyjából egyenlően osztjuk el az asztaloknál, akik az asztal köré állnak.)

A pedagógus minden asztal közepére kirak egy számkártyát és valahány papírtányért (kevesebbet, mint a számkártyán szereplő szám). A gyerekek a számnak megfelelően egészítik ki a tányérok számát, ehhez a tálalóasztalról hoznak plusz tányérokat (pl. ha a pedagógus 6-ost helyez az asztal közepére, és 2 tányért rak ki, akkor a gyerekeknek 4 tányért kell még hozni a tálalóasztalról). Ezután a pedagógus valahány poharat tesz minden asztalra (pl. a 6-os asztalhoz most 3 poharat rak ki, így a gyerekeknek 3 poharat kell még hozni). És így tovább, attól függően, hogy hány fajta használati tárgyunk van.

A feladatot angolul kísérjük, a gyerekekkel közösen megnevezzük a tárgyakat, megszámláljuk őket. Bevezetjük a „How many more?” kérdést:

„How many more do you need to make it 6? OK, let's get two more plates, then.”

Minden kör végén érdemes tudatosítani a gyerekekben, hogy mi történt:

„So you had two plates but 6 guests were coming, so you needed 4 more – 2 plus 4 is 6. Great!”

Variáció

A feladathoz kapcsolódóan megtaníthatunk egy terítés mondókát, pl.

*Hey diddle, diddle, the plate is in the middle,
the cow jumped over the moon.
The fork is on the left,
the knife is on the right,
on the inside of the spoon.*

Kezdhetjük ezzel a terítés-számolós játékot, de utólag is végigmondhatjuk, ha már minden teríték a helyére került.

Variáció általános iskola 1. osztályára

Minden asztalhoz ugyanannyi vendég érkezik (pl. 6). Az asztal közepére nemcsak a számjegyet rakjuk ki, hanem egy összeadást írunk, ahol az első tagot (a már kirakott tényérok számát) megadjuk, a másik tag viszont hiányzik: pl. $4 + ? = 6$. A terítés után a gyerekeknek a hiányzó számot le kell írniuk. A feladat zárásaként megbeszéljük, hogy hányféleképpen bontottuk fel az adott számot (pl. a 6-ot).

Érdemes a matematikát tanító pedagógussal egyeztetni, és hozzá igazítani, hogy angoltól mikor jelenjen meg ez a feladat.

5. BIRTHDAY CAKE SLICES

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: udvarias kérés („*Can I have...?*”)

Egyéb fejlesztési terület: rész-egész fogalmának elmélyítése (előkészítés a törtekhez)

Időtartam: 15 perc

Korcorport: 9–10 év (3–4. osztály)

Eszközigeny: piros, sárga, zöld és kék papírtányérok (vagy A4-es színes papírból kivágott, tányér méretű körök)

Előkészület: a papírtányérok cikelyekre (tötrészekre) vágjuk: a sárgákat háromba, a zöldeket négybe, a kégeket hatba, a pirosakat tizenkettőbe, és a „cukrászda pultjába” (egy asztalra vagy több összetolt asztalra) helyezzük őket, annyi tányér kell, hogy mindenkinek minden színből jusson (pl. 16 fős csoport esetén 6 sárga tányér, 4 zöld, 3 kék és 2 piros)

A feladat leírása

A gyerekek cukrászdába mennek süteményt kóstolni. Mindenkinek minden tortát meg kell kóstolni, hogy zsűrizni tudja őket. A „cukrász” (a pedagógus) viszont a tortákat csak egyben adja el, hiába vannak azok felszeletelve. Csak akkor lehet egy adott színű tortából kapni egy szeletet, ha pontosan annyian mennek oda vásárolni, hogy mindenkinek egy-egy szelet jusson.

Hagyunk időt arra, hogy a gyerekek megnézzék a tortákat, megszámojják, hogy hány szelet van bennünk, kicsit gondolkozzanak a megoldáson.

Ezután a gyerekek folyamatosan csoportokat alakítanak: 3, 4, 6 vagy 12 fős. A csoport odalép a „cukrászhoz”, és a „szószólójuk” megszólal: 4-en vagyunk és zöld tortát szeretnénk („*We’re 4. Can we have a green cake, please?*”). A cukrász ezek után kiosztja a tortaszeleteket. (Ehhez elvárhatjuk azt is, hogy mindenki egyesével is kérje a tortát: „*Can I have a green slice, please?*” „*Here you are.*”)

A tevékenység addig folytatódik, amíg mindenkinek lesz minden színű tortából egy-egy szelet.

Ezután a gyerekek leülnek, és mindenki eldönti, hogy melyik torta a legfinomabb. (Megkérdezhetjük azt is, hogy szerintük milyen ízűek vagy miből készültek az egyes torták. A színeket variálhatjuk úgy, hogy lehetséges tortaszínek legyenek: sárga citromtorta, piros epertorta, barna csokitorta, fehér vaníliatorta. De hagyhatjuk, hogy beinduljon a bolondozás: zöld csalántorta, kék hupikék törpikék torta stb.) Végül szavazunk a nyertes tortáról: mindenkinek egy szavazata van, a legtöbb szavazatot kapott torta nyer.

Variáció

A feladatot folytathatjuk úgy, hogy a gyerekeket színes torták „sütésére” kérjük. Ehhez egy-egy munkaasztalhoz (ahol 4–6 gyerek ül) lerakunk középre egy fehér tányért (vagy papírkört), amit nekik színesre kell kirakniuk a náluk levő szeletek felhasználásával. A szabály, hogy a szeletek nem fedhetik egymást. Végül minden csoport elmondja, hogy milyen tortát készített (pl. *„We’ve made a chocolate-strawberry-vanilla cake.”*).

II.3. KOMPLEX FEJLESZTÉS DRÁMAJÁTÉKOKKAL

1. WHAT'S IN MY BOX?

(Héger Anita)

Nyelvi fejlesztés fókusza: tárgyak nevei, a *have got* szerkezet gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: tárgyak megfigyelése és szerepe az életünkben, memória fejlesztése (finommozgás fejlesztése rajzolással, kooperáció)

Időtartam: 15–20 perc

Korcsoport: 6–10 év (1–4. osztály)

Eszközigény: doboz és különböző számú apró tárgy (pl. három kis labda, két piros ceruza, egy plüss állat, három radír, két alma, négy toll, egy kisautó) (A doboz tartalma változtatható, mindig az adott témakör szavainak gyakorlásához igazodik.)

Előkészület: a fent felsorolt eszközök összekészítése

A feladat leírása

A gyerekek körben ülnek a szőnyegen, a pedagógussal együtt, aki előtt egy tárgyakkal teli doboz van. A feltett kérdésre („*What's in my box?*”) elkezdnek találgatni:

„*Have you got a yellow pencil in your box?*”

„*Yes, I have.*”

„*Have you got a black dog in your box?*”

„*No, I haven't.*”

Ha kitalálnak egy tárgyat, az a doboz elé kerül. Segítségképpen fel is mutathatjuk a tárgyakat; a gyerekek megnevezik őket, és elmondják azt is, hogy mennyi van belőlük és milyen színűek.

Ha már minden tárgy a doboz előtt van, közösen megnevezzük, megszámloljuk őket, és megmondjuk a színüket. (Drámapedagógia kiegészítő feladat: Megbeszéljük, hogy a tárgyak alapján kinek a doboza lehet ez. Hány éves lehet? Fiú-e vagy lány? Mit szeret csinálni? Hol lakhat? stb.)

Majd arra kérjük a gyerekeket, hogy csukják be a szemüket, míg a pedagógus elvesz két tárgyat (pl. egy kék labdát és egy piros ceruzát). A gyerekeknek ki kell találniuk, hogy mi hiányzik (pl. „*You haven't got a blue ball and a red pencil.*”). Ebből lehet több fordulót is játszani.

A következő lépésben minden tárgyat újra a doboz elé helyezünk, és a gyerekek kapnak egy kis időt (a csoport összetételétől függ, hogy mennyit), hogy memorizálják a tárgyakat. Majd a pedagógus egyesével visszarakja ezeket a dobozba, a gyerekek pedig leülnek az asztalokhoz, és a kiosztott lapokra rárajzolják a dobozban lévő tárgyakat. A rajzon a tárgyak száma és színe is szerepeljen.

Az ellenőrzéshez választunk egy jelentkezőt, aki odamegy a dobozhoz, egyesével ki- veszi és megnevezi a tárgyakat: „*I’ve got a blue ball. I’ve got a red pencil.*” stb. A többiek közben a saját rajzaikat ellenőrzik.

Variáció

A feladatot alakíthatjuk úgy, hogy éppen annyi tárgy kerül a dobozba, ahány gyerek van a csoportban, és amikor valaki kitalál egy tárgyat, azt ki is osztjuk. Ha már mindenkinél van valami, akkor a hátuk mögé rejtve a tárgyat odamennek egymáshoz, és kitalálják, mi van a másikonál; ehhez kérdéseket tesznek fel:

„*Have you got an apple?*”

„*No I haven’t.*”

„*Have you got a rubber?*”

„*Yes, I have.*”

Ezután mindenki visszaül a körbe, és leteszi a nála lévő tárgyat a doboz mellé. Innen a feladat a szembecsukós résszel folytatódik.

2. ONE AND THEN A...

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: kiejtésfejlesztés (erős és gyenge ejtésű szótagok)

Egyéb fejlesztési terület: kapcsolatfelvétel, együttműködés, figyelem, beszédfejlesztés, ritmusérzék fejlesztése (drámapedagógiai játék)

Időtartam: 2–5 perc

Korcsoport: 7–10 év (2–4. osztály)

Eszközigény: nincs

Előkészület: viszonylag nagyobb tér kialakítása, ahol a csoport egy közös körbe tud ülni

A feladat leírása

A gyerekek körben ülnek, és közösen, egyenletes ütemben a számokra tapsolva, közösen mondjuk a következő rövid mondókat:

<i>One,</i>	<i>two,</i>	<i>three,</i>	<i>four,</i>
<i>One and</i>	<i>two and</i>	<i>three and</i>	<i>four,</i>
<i>One and a</i>	<i>two and a</i>	<i>three and a</i>	<i>four,</i>
<i>One and then a</i>	<i>two and then a</i>	<i>three and then a</i>	<i>four.</i>

Miután háromszor-négyszer kórusban elismételtük a rigmust, darabjaira bontjuk.

Csak az első sort mondjuk, de a gyerekek most egyesével, körben haladva szólalnak meg, és mindenki csak egy számot mond, tartva az ütemet. A csoport ütemes tapsolással (vagy dobantással, csettintéssel) kíséri a számolást. Megegyezünk, hogy hány kört megyünk (3-4-et érdemes). Ezt a többi sorokkal is megismételjük. Végül összekötjük a négy sort, és ismét végigfuttatjuk a kört 3-4-szer.

A következő szakaszban az ütem helyett a ritmus tapsoljuk, illetve ütjük a combunkon; igyekszünk a hangsúlyos szótagra (azaz a számokra) hangosabbat tapsolni. Az előző szakasz lépései szerint haladunk: soronként, majd az egészet összekötve.

A harmadik szakaszt csak „haladókkal” érdemes próbálgatni. Itt a gyerekek szintén egyesével számolnak, de mikor az ötödik gyerekre jut a sor (a „one”), akkor az első gyerek ezzel egyidőben a második sorral folytatja és így tovább. Szép harmóniák vagy vicces összevisszaság lesz a jutalmunk.

3. TRADE PLACES IF...

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: hallás utáni szövegértés, célzott nyelvi szerkezet (pl. *I can, I like, I have got* stb.) gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: együttműködés, ön- és társismeret, megfigyelés, memória, (drámapedagógiai játék)

Időtartam: 5 perc

Korcsoport: 8–10 év (3–4. osztály)

Eszközигény: nincs

Előkészület: viszonylag nagyobb tér kialakítása, ahol a csoport egy közös körbe tud állni

A feladat leírása

A gyerekek körben állnak, és helycserét játszunk. A pedagógus mint játékmester irányítja a helycserét „*Cserélj helyet valakivel, ha...*” kezdetű mondataival. Akire igaz az állítás, elindul a helyéről, és keres magának egy másik helyet, ahol visszaállhat a körbe. Csak oda lehet állni, ahonnan valaki kilépett. Lesznek olyan állítások, amelyek mindenkire vagy szinte mindenkire állnak, és kereshetünk olyanokat is, amelyek valószínűleg kevés gyerekre igazak.

Miután mindenki visszaállt a körbe, kérdezzük meg a gyerekeket, hogy mennyire figyeltek egymásra: „*Emlékeztek-e, hogy ki...*” (tud úszni, biciklizni stb.)? Fontos előre tisztázni, hogy saját magát nyilván senki nem mondhatja. Hozhatunk olyan szabályt is, hogy egész mondattal kell válaszolni, tehát „*Zalán és Réka tudnak lovagolni.*”

Néhány ötlet és variáció a helycserejátékhoz

Mindenkire vagy szinte mindenkire igaz állítások:

„*Trade places if you can read / write / count to 10 in English / skate / swim / ride a bicycle*” stb.

Kevésbé általános, valószínűleg csak néhányakra igaz állítások:

„*Trade places if you can play the piano (and any other musical instrument) / do karate / ride a horse (or do any other sports) / count to 10 in German or French*” stb.

Állítások, amelyek igazságtartalmát rögtön ellenőrizhetjük (Ez a játék variációja is egyben: nemcsak azt beszéljük meg, hogy kik cseréltek helyet, hanem aki helyet cserélt, annak meg is kell mutatnia, hogy meg tudja csinálni, amit vállalt.):

„Trade places if you can do a handstand / do 10 push-ups/ say 2 countries starting with E (or any other vocabulary item with any other letter of the alphabet)” stb.

Variáció

A *have got* szerkezet, illetve a *like* ige gyakorlására:

„Trade places if you’ve got a brother / a sister / a brother and a sister / no brothers or sisters/ long hair / glasses” stb.

„Trade places if you like summer/ winter/ going to school/ math lessons / reading” stb.

Megjegyzés: Nem kell ragaszkodnunk ahhoz, hogy csak egy nyelvi szerkezetet használjunk egy körön belül. Ebben az esetben a nyelvtan gyakorlása kevésbé lesz koncentrált, de a hallás utáni értés, az egymásra való odafigyelés, a szóbeli megnyilvánulások akkor is értékes nyelvtanilag elemek lesznek.

4. WHERE IS SHE/HE?

(Tóth Orsolya)

Nyelvi fejlesztés fókusz: a szobák neveinek gyakorlása, „Where is he/she?” kérdés, és az arra adott válasz, „In the kitchen.” gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: jelentés kifejezése mozgással, hangokkal

Időtartam: 10–15 perc

Korcsoport: 6–10 évesek (1–4. osztály)

Eszközигény: a szobák neveinek ismétléséhez képek (*kitchen, bedroom, bathroom, living room, hall, garden*), de elhagyható, paraván vagy egy olyan hely a teremben, ahol egy gyerek el tud bújni.

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

A feladat a korábban megtanult szókincs (szobák nevei) gyakorlására szolgál. A játék elején képek segítségével átismételhetjük a szavakat, ha szükségesnek érezzük.

Közösen eljátsszuk némán, mit szoktunk csinálni egy adott szobában: „*You are in the bathroom. What can we do there?*” (Mindenki tusol, fogat mos, fésülködik...)

Egy önként jelentkező gyerek kijön az osztály, csoport elé, és eljátszik egy cselekvést, amit az általa választott szobában szoktunk csinálni. Megkérdezzük a többieket „Where is he/she?”. Aki kitalálja, az lesz a következő. (Ha a gyerekek nem használják a teljes előljárás szerkezetet a válaszadás során, minden forduló után ismételjük el együtt a választ, pl. „In the bedroom.” Később egész mondatos válaszokat is kérhetünk.)

Megkérdezzük a gyerekeket, hogy milyen hangok szűrődhetnek ki egy-egy helyiségből. Összegyűjtjük az ötleteket.

Egy önként jelentkező gyerek kijön, és elbújik a paraván mögé, majd olyan hangot ad ki, ami az általa választott szobából hallható. Megkérdezzük a többieket, „Where is he/she?”. Aki kitalálja, az lesz a következő.

5. STATUE GAME

(Héger Anita)

Nyelvi fejlesztés fókusz: cselekvést kifejező igék gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: jelentéskifejezés mozgásokkal és mimikával, a nonverbális kommunikáció tudatosítása (nagymozgások tudatos irányítása, térbeli csoportos mozgás összehangolása, testtartás tudatosítása)

Időtartam: 5–8 perc

Korcsoport: 5–10 év (nagy csoport – 4. osztály)

Eszközigeny: nincs

Előkészület: nem szükséges

A feladat leírása

A gyerekek szétszórtnan helyezkednek el a teremben. Először a pedagógus bemutatja azokat a mozdulatokat, melyeket el kell játszaniuk. Ezek: *jump* (ugrál), *walk* (sétál), *run on the spot* (UK) / *run in place* (US) (helyben fut), *stop* (megáll). Hangosan kimondjuk az utasítást, majd mutatjuk a mozdulatot. Addig ismétljük közösen, amíg mindenki be nem tudja mutatni. Ha a „*Stop.*” utasítást adjuk, a gyerekeknek szoborra kell válniuk, és nem szabad megmozdulniuk. Aki megmozdul, az kiesik. Természetesen a pedagógus próbálja úgy irányítani a játékot, hogy minél kevesebben essenek ki, mivel az a cél, hogy mindenki részt vegyen a játékban. A játék attól válik mulatságossá, hogy vagy gyorsan váltjuk a cselekvéseket, vagy „elfelejtünk” váltani, és hagyjuk őket több ideig ugrálni, futni vagy sétálni.

Ha már mindenki tudja az említett instrukciókat, eljátszhatjuk a játékot úgy is, hogy a gyerekek bújnak a tanári szerepbe, és egymást instruálják.

Variációk

1. Szépen fokozatosan bővíthetjük a cselekvések körét. Az alapigék mellett sportokkal kapcsolatos igéket (pl. *play football*, *play basketball*, *swim*, *play tennis*, *ride a horse*, *ride a bike* stb.), évszakokhoz köthető cselekvéseket (pl. *build a snowman*, *play with snowballs*, *ski*, *skate*, *fly a kite*, *climb a mountain*, *collect leaves*, *plant flowers* stb.), vagy szabadidős tevékenységeket (pl. *read*, *play computer games*, *cook*, *play the guitar*, *play the drums* stb.) is beépíthetünk a játékba. Az említett cselekvéseket mozgással és mimikával kell a gyerekeknek megjeleníteniük úgy, hogy összehangolhatják mozgásukat a többiekkel, és akár kis csoportokat is létrehozhatnak.
2. Idővel elkezdhetünk több szóból álló mondatokat mondani, így a mozgások, cselekvések is összetettebbé, árnyaltabbá válhatnak. Néhány példa ezekre:

„*Walk in the park, because it's a beautiful day.*” [Vidáman sétál mindenki a parkban.]

„*Swim in the river or swim in the sea.*” [Önfeledten úszkálunk a képzeletbeli tengerben.] „*And look, there is a shark! Swim faster!*” [Először döbbenet tükröződik mindenki arcán, majd gyorsan igyekeznek a part felé.]

„*It's very cold today. But don't worry. Let's go outside and have a snowball fight.*” [Mindenki fázósan húzza össze magát, majd hívja a többieket, és elkezdnek vidáman hógolyózni.]

Végül egész kis történeteket is el lehet játszani a gyerekekkel a már megtanult és begyakorolt cselekvések segítségével.

6. TABLEAUX IN MY EVERYDAY LIFE

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: folyamatos jelen idő gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: megfigyelés, helyzetfelismerés, együttműködés, nonverbális kommunikáció

Időtartam: 15–20 perc

Korcsoport: 8–10 év (2–4. osztály)

Eszközigény: állóképek leírását tartalmazó kártyák elkészítése (listaszerűen és egyesével, ld. lent)

Előkészület: gyerekek taneszközeinek elpakolása, hogy a terem berendezései mozgathatók és használhatók legyenek

A feladat leírása

A feladattal a folyamatos jelen időt gyakoroljuk a drámapedagógia egyik eszközével, az állóképek megjelenítésével. Hétköznapi életünk egy-egy pillanatát jelenítik meg.

A csoport 4–6 fős kiscsoportokban dolgozik együtt. Minden kiscsoport 3-4 hétköznapi élethelyzetet (ld. lent) kap kis kártyákon leírva (pl. *„Reggeli zsúfoltság a fürdőszobában”* – *„Busy bathroom in the morning”*), valamint mindenki megkapja a csoportoknak kiadott valamennyi helyzet teljes listáját egy összegzőkártyán.

A kiscsoport eldönti, hogy a saját kiskártyáin szereplő napi pillanatokat milyen sorrendben szeretné megjeleníteni. Ezután megtervezik az első állóképet: röviden megegyeznek abban, hogy kinek milyen szerep jut, ki mit fog csinálni. (Nem feltétlenül szükséges mindenkinek minden jelenetben részt vennie.)

A felkészülési idő után a kiscsoportok sorban egymás után megjelenítik az első jelenetüket. A többi csoport tagjai megpróbálják kitalálni, hogy milyen élethelyzetről, napi pillanatról van szó. Az összegző kártyájuk segít ebben: onnan kell kiválasztaniuk a jelenetet.

Miután sikerült eltalálni, el kell mondani, hogy mi segített a kitalálásban, tehát le kell írni, hogy mi történik éppen (pl. *„Zéti is brushing his teeth, Anna is combing her hair and Flóra is knocking on the bathroom door because she needs the bathroom too.”*).

Ha az első kiscsoport állóképe megvolt, megyünk tovább sorban – jöhet a következő csapat.

Megjegyzés: A feladatra fordított idő nagyban függ a csoport „drámajártasságától” és aktuális összetételétől. Egy egész tanórát is rászánhatunk erre a feladatra, esetleg a *We’re Shooting* feladatot (ld. következő feladat a gyűjteményben) kiegészítésként, folytatásként használva. Rövidíthetjük is a feladatot: minden csoport csak egy állóképet jelenít meg.

Élethelyzet kártyák 3–4. osztályra a napi rutin tanításához

Ezt az összegző listát egyben megkapja minden csoport, valamint azt a 3-4 élethelyzetet, amelyet nekik kell megjeleníteni, külön kis kártyákon is megkapják.

1. *Busy bathroom morning*
2. *Sleepy family breakfast*
3. *Going to school by bus*
4. *A break/recess between classes*
5. *Studying in the classroom in the afternoon /An arts (drawing) lesson*
6. *Lunch in the school canteen*
7. *Going home by car*
8. *Choir practice in the afternoon*
9. *Karate training in the gym*
10. *Meeting friends in the playground*
11. *Cooking dinner with mum*
12. *Family movie night*

Variáció

A feladat akár ugyanezekkel a jelentekkel is megismételhető. Ekkor a nap eseményeit egymás utáni sorrendben osztjuk ki a csoportoknak, és nem osztunk ki összegző kártyát, mindenki csak a saját állóképeit kapja meg. Segítségként azonban elmondjuk, hogy a történések (nagyjából) időrendben követik egymást a napon belül. (Várhatóan lesznek, akik a korábbi alkalommal látott megoldásokat másolják majd le, de mindig vannak új ötletek is.)

7. WE ARE SHOOTING... A MOVIE SCENE

(Szarvas Júlia)

Nyelvi fejlesztés fókusz: felszólító mód és folyamatos jelen idő gyakorlása

Egyéb fejlesztési terület: helyzetfelismerés, együttműködés, nonverbális kommunikáció

Időtartam: 15–20 perc

Korcsoport: 9–10 év (3–4. osztály)

Eszközigény: „forgatókönyveket” tartalmazó kártyák elkészítése

Előkészület: a gyerekek taneszközeinek elpakolása, hogy a terem berendezései mozgathatók és használhatók legyenek

A feladat leírása

A feladat a gyűjteményben található *Tableaux in My Everyday Life* feladat továbbgondolása. Most filmet forgatunk, ahol a rendező állítja be a jelenetet.

A jelenetet folyamatos jelenben írjuk meg, és kártyákon adjuk oda a „rendezőknak”. (Egyszerű, rövid párbeszédet és cselekvéssort írunk.) A csoport 4–6 fős kiscsoportokban dolgozik együtt. Minden kiscsoport kap egy forgatókönyvet (hétköznapi élethelyzetet), amelyben a szituáció és a szereplők szövege is szerepel. (A forgatókönyvet minden csoporttag megkapja.) A rendező beállítja a jelenetet, és a „próba-folyamat” alatt lépésről lépésre instruálja a szereplőket. Ha elkészültek, „forgatunk”: egyben megnézzük a jeleneteket.

Megjegyzés: A feladatra fordított idő nagyban függ a csoport „drámajártasságától” és aktuális összetételétől. Egy egész tanórát is rászánhatunk erre a feladatra. Többször is elismételhetünk egy jelenetet (ld. variáció).

Jelenetek a napi rutin tanításához

A mother and her three children are driving to school in the morning. (They are in the car.) They are listening to Kid #2's playlist. The kids are fighting about the music in the car. Everybody is angry.

Kid #1: I don't like this.

Kid #2: I don't care. I do!

Kid #3: Turn on the radio, Mom.

Kid #2: No, I want my playlist.

Mom (shouting): Quiet!!!

A „rendező” (*director*) mindenkinek elmondja, hogy hol helyezkedik el, és mi történik (gyakorlatilag a kiadott helyzet E/2-re, illetve T/2-re történő átalakítása kiegészítésekkel), valamint utasítja a szereplőket, hogy mit mondjanak, mit csináljanak az egyes megszólalásokkor. (A zárójeles instruálások természetesen elhagyhatók.)

Director: You're driving to school. You are in the car. You are sitting in the back seat; you're sitting in the front seat (in the passenger seat). No, not there. Sit here. Emma, you sit on the right. OK. You are listening to Emma's playlist. You are fighting about the music. Csongi, you say „I don't like this”. You are angry. etc.

Variációk ugyanerre a helyzetre

1. *A mother and her three children are driving to school in the morning. (They are in the car.) They are talking about their school days. They're having a good day.*
Kid #1: We're writing a test in Maths today. (patting her Mom's shoulder)
Mom: Good luck, honey. (She smiles.)
Kid #2: We're writing a test in Science.
Mom: Good luck to you too, honey. (She smiles.)
Kid #3: We aren't writing any tests. (sighs)
Mom: Good for you. (She laughs.)
2. *A mother and her three children are driving to school in the morning. (They are in the car.) They are talking about their afternoon programs. They're a bit stressed.*
Kid #1: Can you pick me up at 4, Mom?
Mom: Why?
Kid #1: My judo training is at 4:30.
Kid #2: My piano lesson is at 4:30 too
Mom: OK, I can pick up both of you.
Kid #3: What about me? My football training is at 5.
Mom: Daddy can pick you up. Is it OK with you? (I'll give him a call.)
3. *A mother and her three children are driving to school in the morning. (They are in the car.) They are talking about their lunch package. The kids are a bit whiny.*
Kid #1: What's in my lunchbox, Mom?
Mom: A ham sandwich and some baby carrots.
Kid #2: I don't like carrots.
Kid #3: Me neither. Yuk. (imitates throwing up)
Mom: They're good for you.
Kid #1: Can we have apples, please? (whining)
Mom: Not today. I can't do anything about it now. (sounding stressed)
Kids #2 and Kid #3 together: I can't believe this. (rolling their eyes)

Variáció

Bevezethetjük azzal a feladattal, hogy egy film szereplőválogatása folyik, és próbafelvételeket készítünk. A producer (a tanár vagy akit választunk) akarja eldönteni, hogy kik legyenek benne végül a filmben. Ehhez a jelenetet többen is előadják, így 3–4 kiscsoport dolgozhat ugyanazon a jeleneten is akár egy időben, akár egymás után.

A FELADATOK ÖSSZEÁLLÍTÓI

BAKTI MÁRIA

Földrajz–angol szakos középiskolai tanárként végeztem a József Attila Tudományegyetemen 1998-ban, azóta is szívügyem a szaktárgyi tartalom és az idegen nyelv integrálása – szerencsére ezt a módszert már a nagyon fiatal nyelvtanulóknál is alkalmazhatjuk.

GÁBORNÉ MÁRKI-ZAY TEODÓRA

A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar óvodapedagógus szakán végeztem 2020-ban. Jelenleg egy hódmezővásárhelyi egyházi óvodában dolgozom óvónőként. Óvodáskoromban a családommal Kanadába, majd az USA-ba költöztünk, így személyes élményként is közel áll hozzám az angol nyelv elsajátítása. Nagyon érdekelnek az angol nyelvű óvodai foglalkozások, így a jövőben szívesen foglalkozom majd ezzel is.

HÉGER ANITA

Angol–magyar szakos pedagógus, angol szakos bölcsész, szakvizsgázott drámapedagógus, szakvezető tanár. Nagy kihívást jelentett számomra, amikor megkaptam első iskolakezdő csoportomat. Felső tagozatos tanítványaim után kicsit elveszettnek éreztem magam a picik világában, de rövid időn belül rájöttem, milyen határtalan lelkesedéssel fogadnak olyan tevékenységeket, amelyek kreatívak, motiválóak és továbbviszik a játékot, ami életükben az egyik legfontosabb tanulási forma. Azóta én is megtanultam velük együtt játszani.

LÉNÁRT KATALIN

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola angol szakának elvégzése után egy londoni óvodában helyezkedtem el, ahol megismerkedhettem az angol gyermekdalokkal, mondókákkal és a legkisebbeknek szóló mesekönyvekkel. Jelenleg egy kétnyelvű óvodában dolgozom, ahol az angol munkacsoport vezetőjeként munkatársaimmal azon dolgozunk, hogy minél jobban átszöje az angol nyelv a hétköznapijainkat, és minél gördülékenyebben be tudjuk illeszteni a foglalkozásokba.

SZARVAS JÚLIA

A pedagógusképzés oldaláról foglalkozom a 10 év alattiak angol nyelvi fejlesztésének kérdéseivel. A Szegedi Tudományegyetem Juhász Gyula Pedagógusképző Kar oktatójaként óvodapedagógia és tanító szakos hallgatóknak, illetve már gyakorló pedagógusoknak tartok kurzusokat, továbbképzéseket, ahol kiemelt célunk a nyelvtanítás és -fejlesztés jó gyakorlatainak megismerése és elsajátítása.

TÓTH ALEXANDRA

Előbb lettem nyelvtanár, utána alsós tanító. Manapság mindkettőt művelem külön-külön és együtt is. Kisgyermeket nyelvre tanítani más képességeket kíván, mint a nagyobbakat, egyvalami azonban közös bennük: lelkesedéssel, könnyedén, bízgatva és közben jól szórakozva tudjuk felébreszteni és fenntartani a gyerekek motivációját, lelkesedését úgy, hogy közben a miénk sem vesz el.

TÓTH MARGIT

Alkalmazott nyelvész, kisgyermek idegennyelv-oktató, magyar–rajz szakos pedagógus, nyelv- és beszédfejlesztő szakvizsgás pedagógus – szeretek tanulni :) Tanulmányaim során a kétnyelvűséggel, a korai idegennyelv-tanulással, a verbális visszajelzésekkel és humorral, valamint a kreativitás fejlesztésével foglalkoztam mélyebben. Munkám során nagyon fontosnak tartom a pozitív légkört, a gyerekek érdeklődési körét és az életkori sajátosságokat – így az idegen nyelvű foglalkozásokon ezek határozzák meg a hangulatot. Mindenem az alkotva tanulás, a kreativitás. Szegeden 7 éve dolgozom kisgyermek idegennyelv-oktatóként, 14 óvodában és 3 általános iskolában vagyunk jelen a Funny English kezdeménnyezéssel, melyet 2013-ban alapítottam.

TÓTH ORSOLYA

Angol–magyar szakos pedagógus, magyar szakos bölcsész, szakvizsgázott drámapedagógus, szakvezető tanár. Hirtelen csöppentem az alsósok, pontosabban az első, második osztályosok világába. A velük való munka során megtanultam, hogy ez a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan szeret játszani, mozogni, tevékenykedni, az ilyen tevékenységek során szinte észrevétlenül tanul. Számomra fontos, hogy az órai tevékenységek érdekesek, motiválóak, a gyerekek szintjének és életkorának megfelelőek legyenek.